

Rikosseuraamuslaitoksen
tilastoja
2020

Tilastoja 2020

Rikosseuraamuslaitos

Keskushallintoyksikkö
Lintulahdenkatu 5, 00530 Helsinki

Puhelin 029 56 88500
kirjaamo.rise@om.fi

Rikosseuraamuslaitoksen tilastoja -sarja
ilmestyy vuosittain verkkojulkaisuna suomeksi,
ruotsiksi ja englanniksi osoitteessa

www.rikosseuraamus.fi

ISSN 2242-6957 (verkkojulkaisu)

Sisältö

Käsitteet	4
Taulukku	7
Vankeinhoito	7
Yhdyskuntaseuraamukset	8
Kuvioluettelo	9
Esipuhe	10
1 Seuraamuksista	11
1.1. Seuraamusten täytäntöönpano	11
1.2. Seuraamusjärjestelmän kehittymisen yleispiirteitä	12
2 Vankeinhoito	13
2.1 Vankiluvun kehitys	13
2.2 Vankirakenne	14
2.3 Järjestys ja turvallisuus	17
2.4 Vankitoiminnot	18
2.5 Vapautuneiden vankeusvankien uusintarikollisuus	19
3 Yhdyskuntaseuraamukset	20
3.1 Yhdyskuntaseuraamusten asiakasmäärät	20
3.2 Yhdyskuntaseuraamusten asiakasrakenne	22
3.3 Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden sosiaalinen tilanne	25
3.4 Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden osallistuminen toimintoihin	26
3.5 Yhdyskuntaseuraamuksissa käytetyt sanktiot	26
Taulukot: Vankeinhoito	27
Taulukot: Yhdyskuntaseuraamukset	43

Käsitteet

Ehdolliseen vankeuteen tuomitun valvonta, aikuiset (AEV)

21 vuotta täyttänyt rikoksentekijä voidaan tuomita ehdollisen vankeuden tehosteeksi vuoden ja kolmen kuukauden pituiseen valvontaan. Valvontaan määrätään, jos sen katsotaan edistävän tekijän sosiaalista selviytymistä ja ehkäisevän uusia rikoksia. Jäljellä oleva valvonta-aika voidaan muuntaa lyhyeksi vankeudeksi, jos tuomittu rikkoo törkeästi valvontaan sisältyviä velvollisuuksiaan.

Ehdolliseen vankeuteen tuomitun valvonta, nuoret (ERN)

Rikoksen alle 21-vuotiaana tehnyt voidaan tuomita ehdollisen vankeuden tehosteeksi vuoden ja kolmen kuukauden pituiseen valvontaan. Valvontaan määrätään, jos sen katsotaan edistävän tekijän sosiaalista selviytymistä ja ehkäisevän uusia rikoksia.

Ehdonalaiseen vapauteen päästetyn valvonta (EAV)

Vankeusrangaistuksesta suoritetaan vankilassa lähes poikkeuksetta vain määräosa. Ehdonalainen vapauttaminen tarkoittaa ehdottomaan vankeusrangaistukseen tuomitun vangin päästämistä suorittamaan loppuosa rangaistuksesta vapaudessa. Ehdonalaisesti vapautettu määrätään valvontaan silloin, kun koeaika on pitempi kuin yksi vuosi, rikos on tehty alle 21-vuotiaana tai kun vanki sitä itse pyytää.

Laitosaika

Teoksessa on käytetty laitoksessa oloaikaa kahdessa eri yhteydessä: kertymätietona vuoden aikana vapautuneista ja poikkileikkaustietona 1. toukokuuta laitoksessa olevista. Tiedot poikkeavat toisistaan, koska kertymätiedoissa painottuvat lyhyet rangaistukset ja poikkileikkaustiedoissa pitkät rangaistukset.

Nuorisorangaistus (NR)

Nuorisorangaistukseen voidaan tuomita alle 18-vuotiaana tehdystä rikoksesta, jos sakkoa on pidettävä riittämättömänä seuraamuksena, eivätkä painavat syyt vaadi ehdotonta vankeusrangaistusta. Nuorisorangaistusta tuomitaan vähintään neljä kuukautta ja enintään yksi vuosi. Nuorisorangaistus sisältää valvontatapaamisia, sosiaalista toimintakykyä edistävää ohjausta ja tukea sekä työelämään perehdyttämistä.

Sakkovanki (SV)

Sakon muuntorangaistusta suorittava on sakkovanki. Muuntorangaistus määrätään sakkoon tuomitulle, jolta sakkoa ei ole saatu perityksi.

Tutkinta-aresti (TARE)

Tuomioistuimien voi määrätä ehdottomaan vankeusrangaistukseen tuomitun henkilön tutkintavankeuden sijasta teknisin välinein valvottavaan tutkinta-arestiin, jos tuomittu rangaistus on vähemmän kuin kaksi vuotta vankeutta. Tutkintavankeudella tarkoitetaan aikaa, jonka rikoksesta epäilty on vangittuna ennen täytäntöönpanokelpoista tai lainvoimaista tuomiota.

Tutkintavanki (TV)

Tutkintavankeja ovat rikoksesta epäiltynä vangitut. Vangitsemisesta päättää tuomioistuin. Rikoksen johdosta vangittu on pääsääntöisesti vietävä heti oikeusministeriön tutkintavankien säilyttämistä varten hyväksymään laitokseen. Vapaudenmenetyksaika vähennetään rangaistuksen täytäntöönpanossa.

Valvontarangaistus (VALRA)

Valvontarangaistus voidaan tuomita enintään kuuden kuukauden vankeusrangaistuksen sijasta silloin kun yhdyskuntapalveluun tuomitsemiselle on este. Aiemmat vankeusrangaistukset, valvontarangaistukset tai rikoksen laatu voivat olla esteenä tuomitsemiselle. Valvontarangaistuksen on oltava perusteltua myös syytetyn sosiaalisten valmiuksien ylläpitämiseksi ja edistämiseksi. Valvontarangaistuksessa tuomitun liikkuminen asunnon ulkopuolella on rajoitettu vain aikataulun määräämiin ajankohtiin. Päihteiden käyttö on kielletty koko rangaistuksen ajan. Tuomittua valvotaan paitsi teknisin välinein myös yllätyskäynnin asuntoon.

Valvottu koevapaus (VKV)

Vanki voidaan sijoittaa valvottuun koevapauteen aikaisintaan puoli vuotta ennen ehdonalaista vapauttamista. Koevapauden aikana noudatetaan asunnossa tai sijoituspaikassa pysymisvelvoitetta sekä toimintavelvoitetta, jota varten laaditaan viikoittainen aikataulu. Sijoitetulta edellytetään päihteettömyyttä. Koevapauden ehtojen noudattamista valvotaan monilla tavoilla.

Vankeusvanki (VV)

Vankeusvankeja ovat vangit, jotka suorittavat tuomittua ehdotonta määräaikaista tai elinkautista vankeusrangaistusta.

Vankeusvankien uusintarikollisuus

Tilastollisessa vuosikirjassa uusijoiksi katsotaan ne henkilöt, jotka ovat vapautumisen jälkeen syyllistyneet vähintään yhteen uuteen rikokseen, josta on seurannut lainvoimainen ehdoton vankeus- tai yhdyskuntapalvelutuomio. Seuranta-aika aloitetaan vapautumispäivästä ja lopetetaan ensimmäiseen rikoksentekopäivään tai kuolinpäivään. Ulkomaan kansalaiset ovat aineistossa, mikäli heillä on suomalainen henkilötunnus.

Yhdistelmärangaistus

Yhdistelmärangaistus koostuu ehdottomasta vankeudesta ja sen jälkeisestä vuoden pituisesta valvonta-ajasta. Yhdistelmärangaistus voidaan tuomita vakavan rikoksen uusijalle, jota on pidettävä erittäin vaarallisena toisen hengelle, terveydelle tai vapaudelle. Rangaistusta suorittavalla ei ole mahdollisuutta päästä ehdonlaiseen vapauteen tai valvottuun koevapauteen. Valvottavan keskeisimmät velvollisuudet ovat asunnossa pysyminen määrättyinä aikoina, päihteettömyys valvonta-aikaan liittyvissä tilaisuuksissa ja osallistuminen kuntoutukseen tai muuhun toimintaan. Ehtoihin sitoutumista valvotaan teknisin apuvälinein, esimerkiksi jalkapannan avulla.

Yhdyskuntapalvelu (YKP)

Yhdyskuntapalvelua voidaan tuomita enintään kahdeksan kuukauden vankeuden sijasta. Sen keskeinen sisältö on palkaton yleishyödyllinen työ. Edellytyksenä on, että tuomittu soveltuu ja suostuu yhdyskuntapalveluun. Seuraamusselvityksen tekee Rikosseuraamuslaitos ja lopullisen ratkaisun yhdyskuntapalvelusta tuomioistuin. Yhdyskuntapalvelun pituus on 14–240 tuntia.

Yhdyskuntapalvelua voidaan määrätä myös yli vuoden pituisen ehdollisen vankeusrangaistuksen oheisseuraamuksena, jolloin sen pituus on 20–90 tuntia.

Yhdyskuntaseuraamusta suorittavien keskimäärä

Yhdyskuntaseuraamuksia suorittavien keskimäärän laskentatapaan tehtiin vuonna 2012 muutos. Aiemmin laskettiin täytäntöönpanojen lukumäärää, nyt tarkastellaan asiakkaiden määrää. Muutoksen vaikutuksesta keskimäärä laski noin 200–300:lla. Jos henkilöllä on samanaikaisesti täytäntöön pantavana useita saman seuraamustajin tuomioita, hänet lasketaan keskimäärään vain kerran. Jos henkilöllä on samanaikaisesti täytäntöön pantavana eri lajisia seuraamuksia, hänet lasketaan edelleen kaikkiin niistä.

Taulukku luettelo

Vankeinhoito

1. Vuoden alussa ja lopussa rangaistuslaitoksissa olleet sukupuolen, vankiryhmän ja laitostyyppin mukaan, 2020	27
2. Vankien päivittäinen keskimäärä vankiryhmittäin vuosina 2011–2020	27
3. Alle 21-vuotiaat tutkinta- ja vankeusvangit keskimäärin vuosina 2011–2020	27
4. Vuoden aikana vapaudesta rangaistuslaitokseen tulleet vankiryhmän ja sukupuolen mukaan laitostyypeittäin, 2020	28
5. Vapaudesta vankilaan tulleet vankiryhmittäin vuosina 2011–2020	28
6. Vuoden aikana vapautuneet vapautumisperusteen, sukupuolen ja laitostyyppin mukaan, 2020	29
7. Vuoden aikana vapautuneet vankeusvangit rangaistuslaitoksessa suoritetun rangaistusajan, sukupuolen ja laitostyyppin mukaan, 2020	30
8. Vuoden aikana päättyneiden sakon muuntorangaistusten pituus, 2020	30
9. Rangaistuslaitoksista vapautuneet vankilajin ja sukupuolen mukaan vuosina 2011–2020	30
10. Vapautuneiden vankeusvankien rangaistuslaitoksessa suorittama aika (%) vuosina 2011–2020	31
11. Ehdonalaisesti vapautuneet vuosina 2011–2020	31
12. Elinkautisvankien lukumäärä vuoden alussa vuosina 2011–2021 sekä vuoden aikana alkaneet elinkautisrangaistukset, vapautuneet elinkautisvangit ja suoritetun rangaistuksen keskipituus vuosina 2011–2020	32
13. Valvottu koevapaus vuosina 2011–2020	32
14. Vankeusvankien päärikos 1. toukokuuta vuosina 2011–2020 (%)	33
15. Vankeusvankien ikäryhmät 1. toukokuuta vuosina 2011–2020 (%)	34
16. Vankeusvankien ennakoitua laitoksessaoloajat 1. toukokuuta vuosina 2011–2020 (%)	34
17. Vankeusvankien laitostertaisuus 1. toukokuuta vuosina 2011–2020 (%)	35
18. Ulkomaalaisten vankien keskimäärät vankilajeittain sekä osuus kaikista vangeista vuosina 2011–2020	35
19. Ulkomaalaisten vankeusvankien päärikokset 1. toukokuuta vuosina 2011–2020 (%)	35
20. Ulkomaalaisten vankien kansalaisuus 1. toukokuuta 2020	36
21. Poistumisluvat vuosina 2011–2020	37
22. Karjaamiset ja luvatta poistumiset vuosina 2011–2020	37
23. Vankien ajankäyttö vuosina 2011–2020 (%)	37
24. Vangit ja vankilat 1981–2020	38
25. Vuosina 2006–2014 vapautuneiden vankeusvankien uusiminen (%) viiden vuoden seuranta-aikana sukupuolen, iän ja vankeuskertaisuuden mukaan.	40

Taulukkoluetelo

Yhdyskuntaseuraamukset

26. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden päivittäiset keskimäärät vuosina 2011–2020	40
27. Yhdyskuntapalvelun täytäntöönpano vuosina 2011–2020	40
28. Ehdonlaiseen vapauteen päästetyn valvonta vuosina 2011–2020	42
29. Ehdolliseen vankeuteen tuomitun valvonta (nuoret) vuosina 2011–2020	42
30. Ehdolliseen vankeuteen tuomitun valvonta (aikuiset) vuonna 2020	42
31. Nuorisorangaistuksen täytäntöönpano vuosina 2011–2020	43
32. Valvontarangaistuksen täytäntöönpano vuosina 2012–2020	43
33. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden päärikos päättyneissä seuraamuksissa vuosina 2015–2020 (%)	44
34. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden ikäjakauma seuraamuksittain 1. toukokuuta vuosina 2011–2020 (%)	45
35. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden sukupuolijakauma 1. toukokuuta vuosina 2011–2020	47
36. Yhdyskuntapalvelua suorittavien sosioekonominen tausta 1. toukokuuta 2011–2020 (%)	48
37. Ehdonlaiseen vapauteen päästettyjen valvottavien sosioekonominen tausta 1. toukokuuta vuosina 2011–2020 (%)	49
38. Ehdolliseen vankeuteen tuomittujen valvottavien sosioekonominen tausta 1. toukokuuta vuosina 2011–2020 (%)	49
39. Nuorisorangaistusta suorittavien asiakkaiden sosioekonominen tausta 1. toukokuuta vuosina 2011–2020 (%)	50
40. Valvontarangaistusta suorittavien sosioekonominen tausta 1. toukokuuta vuosina 2012–2020 (%)	50
41. Ohjelmatoimintaan osallistuneet yhdyskuntaseuraamusasiakkaat vuosina 2016–2020 päättyneissä seuraamuksissa	51
42. Sanktioiden ja toimenpiteiden käyttö yhdyskuntaseuraamuksissa vuosina 2011–2020	53

Kuvioluettelo

1. Vuoden aikana vapaudesta vankilaan tulleet, vapautuneet ja vankien keskimäärä vuosina 2011–2020	14
2. Vankeusvankien päärikos 1. toukokuuta vuosina 2011, 2014, 2017 ja 2020 (%)	15
3. Vankeusvankien ennakoitujen laitosaikojen osuudet 1. toukokuuta vuosina 2011 ja 2020	16
4. Ulkomaalaisten vankeus- ja tutkintavankien keskimäärä ja osuus kaikkien vankien keskimäärästä vuosina 2011–2020	17
5. Poistumisluvat vuosina 2011–2020	17
6. Vankien ajankäytön jakautuminen arkipäivisin vuonna 2020	19
7. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden päivittäiset keskimäärät vuosina 2011–2020	21
8. Vankien ja yhdyskuntaseuraamusta suorittavien keskimäärät vuosina 2011–2020	22
9. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden päärikos (%) päättyneissä seuraamuksissa vuosina 2011, 2014, 2017 ja 2020	23
10. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden ikäjakauma (%) 1. toukokuuta vuosina 2011–2020	24

Esipuhe

Tilastojulkaisun tarkoituksena on antaa monipuolista tietoa Rikosseuraamuslaitoksen asiakas- ja vankimääristä, täytäntöönpanosta, asiakasrakenteesta sekä toiminnasta. Julkaisu välittää paitsi ajankohtaisen kuvan rikosseuraamusalasta myös mahdollisuuden seurata sen kehitystä viimeisen 10 vuoden aikana.

Tilastotiedot perustuvat Rikosseuraamuslaitoksen käytössä oleviin tietojärjestelmiin. Tietojärjestelmärajotteiden vuoksi yhdyskuntaseuraamuksia koskevat aikasarjat eivät kaikilta osin ole täydellisiä.

Julkaisu on suunnattu rikosseuraamusalan omalle organisaatiolle, mutta sen on ajateltu vastaavan myös muiden Rikosseuraamuslaitoksen toiminnasta kiinnostuneiden henkilöiden ja organisaatioiden tavallisimpiin vankeja ja yhdyskuntaseuraamusasiakkaita koskeviin kysymyksiin.

1 Seuraamuksista

1.1 Seuraamusten täytäntöönpano

Rikosseuraamuslaitoksen täytäntöönpanemat seuraamukset jaetaan vankeusrangaistuksiin ja vapaudessa suoritettaviin yhdyskuntaseuraamuksiin. Yhdyskuntaseuraamuksia ovat yhdyskuntapalvelu, valvontarangaistus, ehdolliseen vankeuteen tuomitun valvonta, nuorisorangaistus sekä ehdonalaiseen vapauteen päästetyn valvonta. Yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta vastaavat yhdyskuntaseuraamustoimistot. Vankilat vastaavat tuomioistuinten määräämien ehdottomien vankeusrangaistusten ja sakon muuntorangaistusten täytäntöönpanosta. Lisäksi ne huolehtivat tutkintavankeuden toimeenpanosta yhdessä poliisin kanssa.

Suomi jakaantuu kolmeen rikosseuraamusalueeseen: Etelä-Suomen, Itä- ja Pohjois-Suomen sekä Länsi-Suomen alueisiin. Rikosseuraamuslaitoksen perusyksiköitä ovat yhdyskuntaseuraamustoimistot sekä avovankilat ja suljetut vankilat. Vuoden 2020 lopussa koko maassa oli yhteensä 14 yhdyskuntaseuraamustoimistoa ja 26 vankilaa. Vankipaikoista oli suljetuissa vankiloissa 68 prosenttia ja avovankiloissa tai avovankilaosastoissa 32 prosenttia.

1.2 Seuraamusjärjestelmän kehittymisen yleispiirteitä

Vuoden 2006 vankeuslain myötä siirryttiin suunnitelmalliseen ja yhtenäiseen täytäntöönpanoon. Vankeuslain yhteydessä uudistettiin myös ehdonalaiseen vapauteen liittyviä säännöksiä sekä otettiin käyttöön valvottu koevapaus. Koevapauteen voi päästä aikaisintaan kuusi kuukautta ennen määräaikaista ehdonalaista vapautumista. Lisäksi vuonna 2011 aloitettiin vapauttamisyksikkötoiminta osana hallittuun ja asteittaiseen vapauttamiseen liittyviä toimenpiteitä. Maksamattomien sakkojen muuntamista vankeudeksi vähennettiin 2000-luvun puolivälissä useaan otteeseen. Vuonna 2008 poistettiin mahdollisuus muuntaa rangaistusmääräysmenettelyssä annetut sakot vankeudeksi.

Vuonna 2011 astuivat voimaan nuorten rikoksentekijöiden tilanteen selvittämistä ja ehdollisen vankeuden valvontaa koskevat lait. Valvonta muutettiin velvoittavammaksi samalla kun valvontatapaamisten määrää lisättiin. Samana vuonna astui voimaan myös laki valvontarangaistuksesta.

Laki valvontarangaistuksesta tekee mahdolliseksi korkeintaan kuuden kuukauden ehdottomien vankeusrangaistusten suorittamisen sähköisesti valvottuna omassa asunnossa tai muussa sopivaksi katsotussa paikassa. Valvontarangaistukseen voidaan sisällyttää sosiaalista selviytymistä edistäviä tukitoimenpiteitä.

Vuonna 2015 voimaan astuneella yhdyskuntaseuraamuslailla korvattiin yhdyskuntaseuraamuksista aikaisemmin annetut erilliset lait. Uusi laki selvensi yhdyskuntaseuraamusten keskinäisiä suhteita ja yhtenäisti yhdyskuntaseuraamusten määräämiseen, valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvää arviointi- ja lausuntotoimintaa. Yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanossa lisättiin mahdollisuuksia käyttää päihdehoidon avo- ja laitoshuollon palveluja. Alle 21-vuotiaana tehdystä rikoksesta tuomittu yhdyskuntapalvelu voi sisältää erityisesti nuorille suunnattuja sosiaalista toimintakykyä edistäviä tehtäviä ja ohjelmia sekä niiden yhteydessä annettavaa tukea ja ohjausta. Yhdyskuntapalvelun vähimmäistuntimäärä muutettiin 14 tunniksi ja enimmäistuntimäärä 240 tunniksi niin, että ne vastaisivat paremmin vankeutena määrättävien päivien määrää.

Vuoden 2018 alussa otettiin käyttöön uusi yhdistelmä-rangaistus, joka koostuu vankeusajasta ja yhden vuoden mittaisesta valvonta-ajasta. Yhdistelmä-rangaistus voidaan tuomita vakavan rikoksen uusijalle, jota on pidettävä erittäin vaarallisena toisen hengelle, terveydelle tai vapaudelle. Yhdistelmä-rangaistus koskee pientä vankiryhmää. Valvonta-aikaa suorittamaan siirtyy myöhemmin 2020-luvulta alkaen vuosittain arviolta vain muutama vanki.

Tutkintavankeuden vaihtoehtoina otettiin vuoden 2019 alusta käyttöön teknisin välinein valvottavat tehostettu matkustuskielto ja tutkinta-aresti. Matkustuskiellon toimeenpanosta vastaa poliisi ja tutkinta-arestin toimeenpanosta Rikosseuraamuslaitos. Tutkinta-aresteja ei ole tullut toimeenpantaviksi vielä yhtään. Myös tutkintavankien sijoittamista poliisin säilytystilasta vankilaan nopeutettiin. Vuoden 2019 alusta lähtien tutkintavankia saa säilyttää poliisin tiloissa enintään seitsemän vuorokautta, ellei siihen ole erityisen painavaa syytä.

Vuoden 2020 alussa tiukennettiin ehdollisen vankeusrangaistuksen oheisseuraamuksia koskevaa järjestelmää. Uudistuksen myötä myös aikuinen, eli rikoksen 21 vuotta täyttäneenä tehnyt voidaan tuomita ehdollisen vankeuden tehosteeksi valvontaan.

2 Vankeinhoito

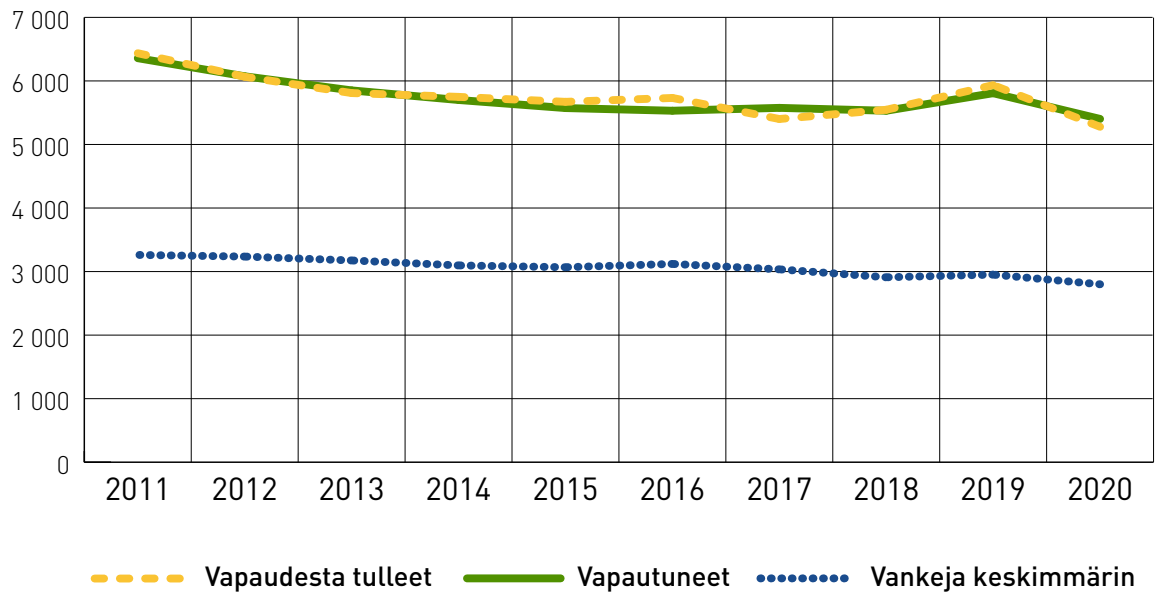
2.1 Vankiluvun kehitys

Vankien päivittäinen keskimäärä on laskenut 2000-luvun puolivälistä alkaen lukuun ottamatta vuosia 2016 ja 2019, jolloin vankimäärä nousi hieman. Vuoden 2020 vankiluvun lasku johtui pääasiassa koronaepidemian vuoksi tehdyistä rajoituksista sakonmuuntorangaistusten ja enintään kuuden kuukauden pituisten vankeustuomioiden aloittamiseen. Vuonna 2020 vankeja oli päivittäin keskimäärin 2 800, mikä oli noin 150 vähemmän kuin vuosi aikaisemmin. Vankeusvankeja oli 2 104 (edellisenä vuonna 2 247), sakkovankeja 63 (66) ja tutkintavankeja 632 (639).

Vankilaan tuli vuonna 2020 vapaudesta 5 278 vankia, noin 650 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Saapuneista 1 797 oli vankeusvankeja, 1 221 sakkovankeja ja 2 260 tutkintavankeja. Vankeusvankien osuus saapuneista laski kolmannekseen. Vankivirtoihin vaikuttivat koronarajoitukset, mutta osuus oli muutoinkin laskusuunnassa koko 2010-luvun ajan.

Vankiloista vapautui vuonna 2020 yhteensä 5 402 vankia, joista vankeusvankeja oli 2 757, sakkovankeja 1 153 ja tutkintavankeja 1 492. Vajaa 40 prosenttia vankeusvangeista (1 055) suoritti rangaistusta enintään kolme kuukautta ja 13 prosenttia (352) yli kaksi vuotta; rangaistusten keskipituus oli 12,2 kuukautta. Vankeusvangeista 47 prosenttia vapautui avolaitoksista. Yli kaksi vuotta rangaistusta suorittaneista avolaitoksista vapautuneiden osuus oli 54 prosenttia.

Kuvio 1. Vuoden aikana vapaudesta vankilaan tulleet, vapautuneet ja vankien keskimäärä vuosina 2011–2020

Valvotussa koevapaudessa olevien vankien päivittäinen keskimäärä on kaksinkertaistunut 2010-luvulla. Vuonna 2020 koevapaudessa oli päivittäin keskimäärin 227 vankia. Uusia koevapauksia alkoi 828, hieman vähemmän kuin edellisellä vuonna (854). Päättyneiden koevapauksien keskipituus oli 97 päivää. Koevapauksista 18 prosenttia päättyi peruutukseen.

2.2 Vankirakenne

Vankirakennekartoitus tehdään vuosittain toukokuun ensimmäisenä päivänä. Koronaepidemian vuoksi rajoitettiin keväällä 2020 enintään kuuden kuukauden pituisten rangaistusten aloittamista, mikä aiheutti muutoksia myös vankien päärakosten ja ennakoitujen laitosaikojen jakautumiseen.

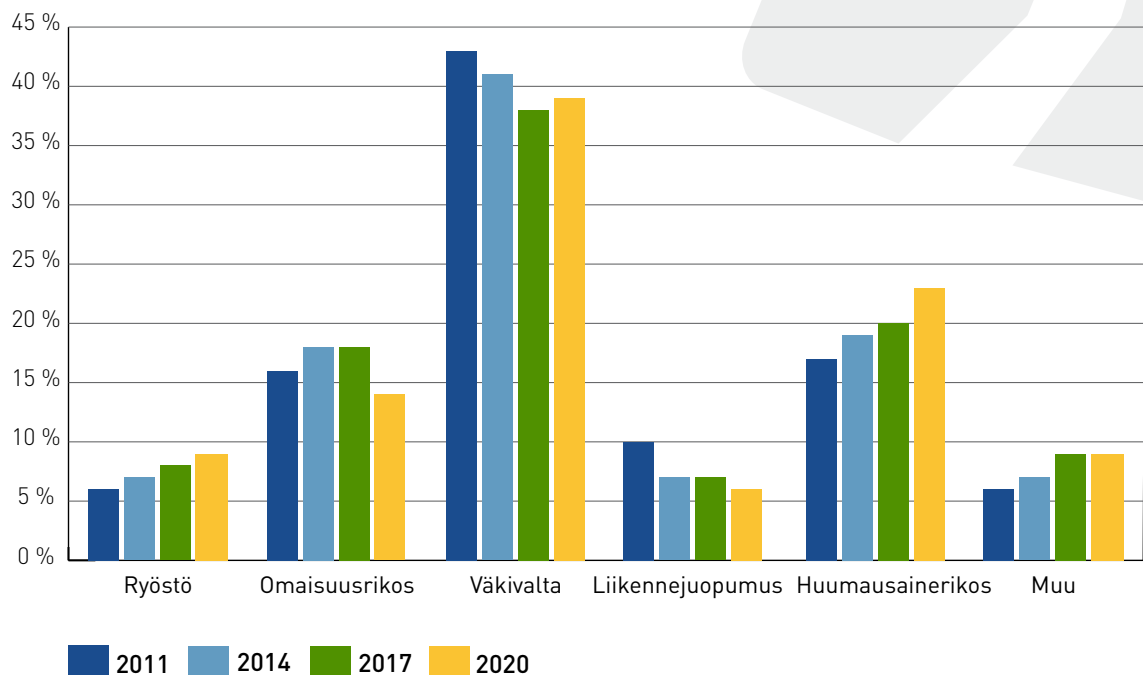
Suurimman vankiryhmän muodostavat väkivaltarikoksista tuomitut, vaikka heidän osuutensa on laskenut 2010-luvun alkupuolelta lähtien. Vuonna 2020 oli väkivaltarikoksista tuomittu vajaa 40 prosenttia vangeista (23 % henkirikoksista ja 16 % pahoinpitelyrikoksista).

Omaisuusrikoksista tuomittuja on ollut keskimäärin neljännes vangeista. Varkausrikoksista tuomittujen (7 %) osuus on laskenut ja ryöstöjen (9 %) ja muista omaisuusrikoksista (7 %) tuomittujen osuus on noussut.

Huumausainerikoksista tuomittujen osuus on noussut. Vuonna 2020 näiden osuus kaikista vankeusvangeista oli vajaa neljännes (23 %), kun kymmenen vuotta aikaisemmin osuus oli 17 prosenttia. Myös seksuaalirikoksesta tuomittujen osuus on noussut jonkin verran. Vuonna 2020 seksuaalirikoksesta oli tuomittu seitsemän prosenttia vangeista.

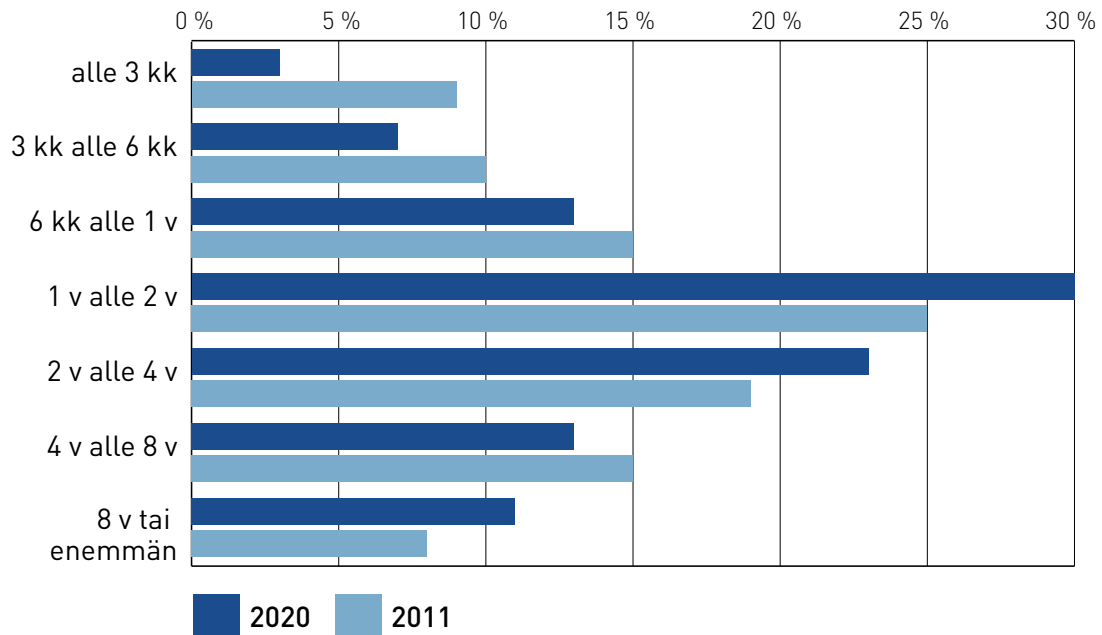
Liikennejuopumuksesta tuomittujen osuus on laskenut viimeisten kymmenen vuoden aikana 10 prosentista kuuteen prosenttiin.

Kuvio 2. Vankeusvankien päärikos 1. toukokuuta vuosina 2011, 2014, 2017 ja 2020 (%)

Pitkäaikaisvankien osuudet ovat kasvaneet 2010-luvulla ja alle vuoden vankilassa olevien osuudet vastaavasti pienentyneet. Vuonna 2020 alle kolme kuukautta vankilassa olevien osuus oli kolme prosenttia. Vajaa kolmannes vangeista (30 %) oli vankilassa vuodesta kahteen vuotta ja vajaa neljännes (23 %) kahdesta neljään vuotta. 11 prosentilla vangeista oli edessään vähintään kahdeksan vuoden rangaistusaika.

**Kuvio 3. Vankeusvankien ennakoitujen laitosaikojen osuudet
1. toukokuuta vuosina 2011 ja 2020**

Vankien keski-ikä nousi 2010-luvun puoliväliin asti, mutta on viime vuosina laskenut. Vankeusvangit ovat keskimäärin vanhempia kuin tutkintavangit. Vuonna 2020 oli vankeusvankien keski-ikä 37,0 vuotta ja tutkintavankien 34,9 vuotta. Vankeusvangeista 11 prosenttia oli alle 25-vuotiaita ja 15 prosenttia 50-vuotiaita tai sitä vanhempia. Tutkintavangeista alle 25-vuotiaita oli 30 prosenttia.

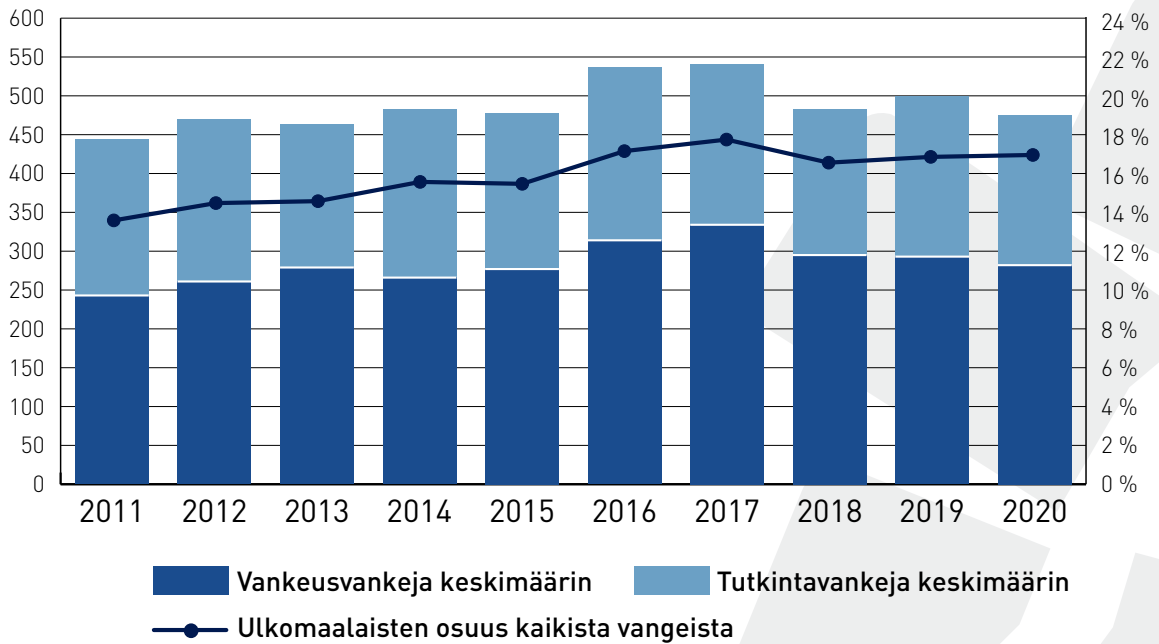
Ensikertaisten vankien osuus on noussut kymmenen viime vuoden aikana 33 prosentista 42 prosenttiin. Kolmatta–seitsemättä kertaa vankilassa olevia oli vuonna 2020 runsas neljännes (28 %) vankeusvangeista. Vähintään kahdeksatta kertaa vankilassa oli 16 prosenttia.

Naisvankeja oli vuonna 2020 keskimäärin 233 eli noin kahdeksan prosenttia vangeista. Naisvankeusvangit olivat keskimäärin 36,5-vuotiaita. Neljä kymmenestä oli tuomittu väkivaltarikoksesta.

Ulkomaalaisten osuus vangeista on noussut kymmenen viime vuoden aikana 14 prosentista 17 prosenttiin. Enimmillään ulkomaalaisia vankeja (540) oli vuonna 2017. Vuonna 2020 ulkomaalaisten vankien päivittäinen keskimäärä (475) oli samaa suuruusluokkaa kuin vuosikymmenen alkupuolella. Neljä kymmenestä ulkomaalaisesta (41 %) oli tutkintavankina.

Vuoden 2020 vankirakennekartoituksen mukaan 16 prosenttia ulkomaalaisista vangeista oli virolaisia, 10 prosenttia irakilaisia ja seitsemän prosenttia romanialaisia. Eri kansalaisuuksia oli kaikkiaan 69. Lähes puolet (49 %) ulkomaalaisista vankeusvangeista oli tuomittu huumausainerikoksista.

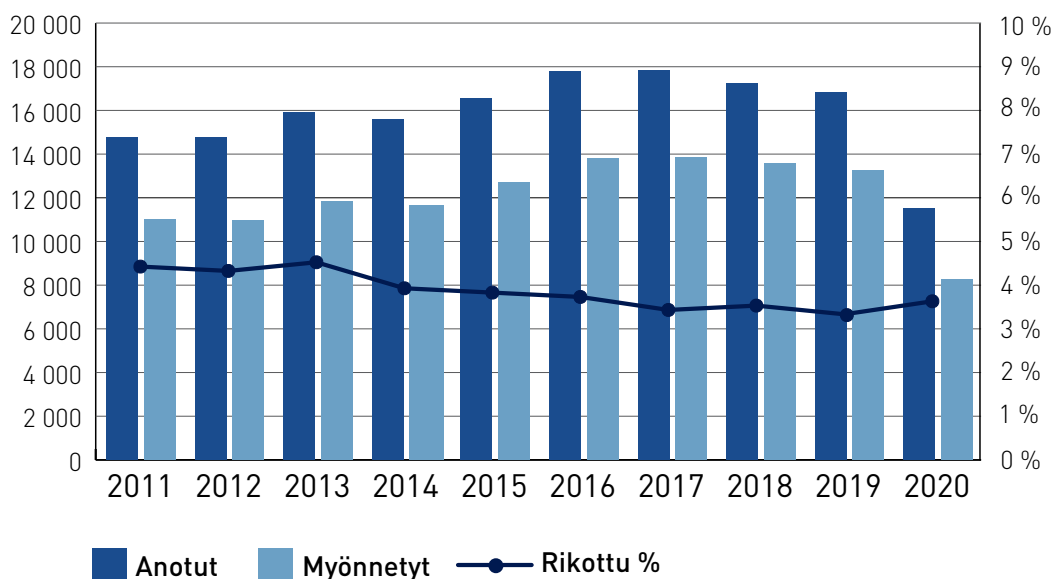
Kuvio 4. Ulkomaalaisten vankeus- ja tutkintavankien keskimäärä ja osuus kaikkien vankien keskimäärästä vuosina 2011–2020

2.3 Järjestys ja turvallisuus

Vankien poistumislupia jouduttiin rajoittamaan koronaviruksen leviämisen estämiseksi. Vuonna 2020 anottiin 11 499 poistumislupaa, yli 5 300 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Myös myönnteisten päätösten osuus (72 %) oli edellisvuotta pienempi (79 %). Poistumislupaehtoja rikkoneiden vankien osuus on vähentynyt kymmenen viime vuoden aikana noin viidenneksellä. Vuonna 2020 lupaehtoja rikottiin 278 kertaa eli 3,6 prosentissa käytetyistä poistumisluvista.

Kuvio 5. Poistumisluvat vuosina 2011–2020

Karkaamisten määrä on vaihdellut kymmenen viime vuoden aikana kuuden ja 17:n välillä. Vuonna 2020 karkaamisia oli seitsemän. Valtaosa karkaamisista tapahtuu muualta kuin vankilan muurien sisäpuolelta, esimerkiksi työmaalta vankilan aidatun alueen ulkopuolelta, vankia saattavalta vartijalta tai muulta viranomaiselta. Vuonna 2020 vankilan muurien sisäpuolelta karkasi kaksi vankia.

Avolaitoksesta luvatta poistumista ei tilastoida karkaamiseksi. Luvatta poistuneiden määrä oli korkeimmillaan (82) vuonna 2011. Vuonna 2020 avolaitoksesta poistui luvatta 73 vankia.

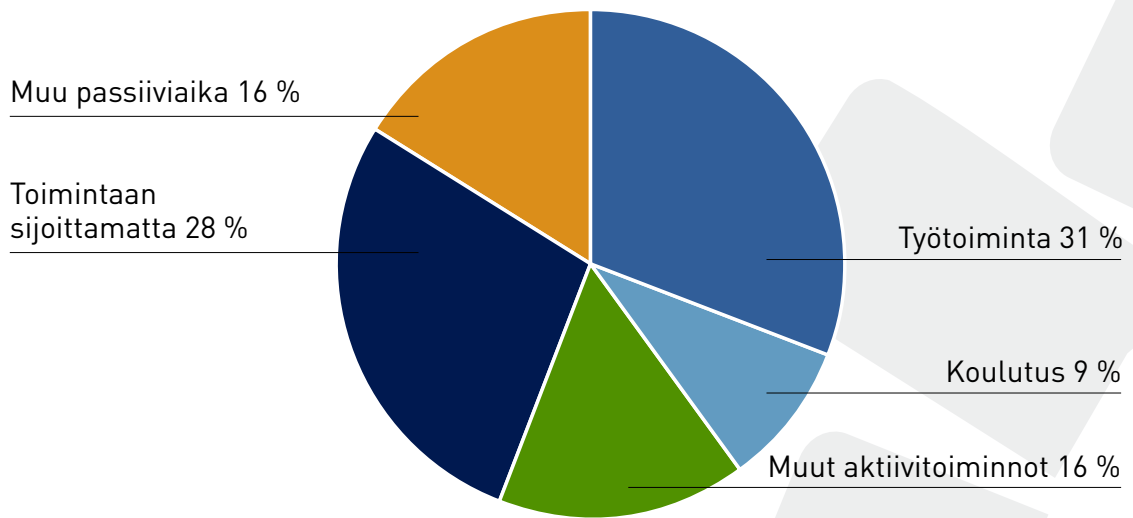
2.4 Vankitoiminnot

Vangeille työaikana järjestettävää toimintaa ovat työ, koulutus ja muu rangaistuslaitoksen järjestämä tai hyväksymä toiminta. Vankien ajankäytöstä noin kolmannes on erilaista työtoimintaa.

Vankiloissa järjestetään koulutusta yhteistyössä ulkopuolisten oppilaitosten kanssa. Tarjolla on sekä yleissivistävää (perusopetus ja lukio) että ammatillista toisen asteen koulutusta. Korkeakoulu- ja yliopisto-opintoihin voidaan myöntää lupa etäopiskeluna. Vuonna 2020 opiskelun osuus oli yhdeksän prosenttia vankien kokonaisajankäytöstä. Muiden aktiivitoimintojen kuten päihdekuntoutusohjelmien, uusintarikollisuutta vähentävien toimintaohjelmien sekä muiden sosiaalisen kuntoutuksen ohjelmien osuus oli 16 prosenttia ajankäytöstä. Vankien toimintojen osuus kokonaisajankäytöstä on noussut kymmenessä vuodessa 49 prosentista 56 prosenttiin.

Toimintaan sijoittamattoman ajan osuus vankien ajankäytöstä on laskenut 38 prosentista 28 prosenttiin. Toimintoihin osallistumisen esteet liittyvät henkilöstöressurssien riittämättömyyteen, eräiden vankiloiden toimintatilojen puutteeseen, vankien moniongelmaisuuteen ja laitosturvallisuuteen. Toimintoihin osallistuminen on yleisintä avovankiloissa ja vähäisintä tutkintavangeilla. Säännöllisestä työ- ja toiminta-ajasta noin 16 prosenttia on nk. muuta passiiviaikaa, kuten esimerkiksi sairausaikaa, siirtopäiviä, käräjämatkapäiviä tai poistumislupa-aikaa.

Kuvio 6. Vankien ajankäytön jakautuminen arkipäivisin vuonna 2020

2.5 Vapautuneiden vankeusvankien uusintarikollisuus

Vapautuneiden vankeusvankien uusintarikollisuus on pienentynyt tilastoinnin aikavälillä (vuosina 2006–2015 vapautuneet) 64 prosentista 58 prosenttiin. Suurin muutos on tapahtunut ensimmäistä kertaa vapautuneiden ja naisvankien uusimisessa. Viime vuosina uusiminen on vakiintunut noin 60 prosenttiin.

Vuonna 2015 vapautuneista vankeusvangeista noin kolme viidestä (58 %) syyllistyi viiden seurantavuoden aikana vähintään yhteen rikokseen, josta seurasi uusi ehdoton vankeusrangaistus tai yhdyskuntapalvelu. Alle 21-vuotiaiden vankien uusintarikollisuus laski 12 prosenttiyksikköä edellisen tilastointivuoden korkeasta tasosta (91 %) lähelle ikäryhmän keskimääristä perustasoa (75–80%). Vanhempien ikäryhmien uusintarikollisuus nousi hieman edelliseen tilastointivuoteen verrattuna. Vankilakertaisuuden osalta merkittävin muutos oli se, että yli viidettä kertaa vapautuneiden vankien uusintarikollisuus (78 %) nousi kolme prosenttiyksikköä edellisestä tilastointivuodesta (75 %).

Keskeisimmät uusimista ennustavat tekijät ovat vangin rikoshistoria ja ikä: moninkertaisilla vangeilla riski syyllistyä uusiin rikoksiin on suuri ja nuoret palaavat vankilaan todennäköisemmin kuin vanhat.

3 Yhdyskuntaseuraamukset

3.1 Yhdyskuntaseuraamusten asiakasmäärät

Yhdyskuntaseuraamusta suorittavien asiakkaiden päivittäinen keskimäärä kääntyi vuonna 2019 nousuun yli kymmenen vuotta jatkuneen laskusuunnan jälkeen*. Vuonna 2020 yhdyskuntaseuraamusasiakkaita oli päivittäin keskimäärin 3 083, noin kaksi prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Asiakasmäärät laskivat nuorille suunnatuissa seuraamuksissa mutta nousivat muissa.

Yhdyskuntapalveluasiakkaiden keskimäärä oli 1 220, mikä tarkoittaa kuuden prosentin nousua aiempaan vuoteen verrattuna. Täytäntöön pantavaksi tulleiden uusien yhdyskuntapalveluiden määrä väheni aiempiin vuosiin verrattuna, mutta koronaviruspandemiaan liittyvistä rajoituksista johtuen suorittaminen hidastui normaalista ja näin ollen myös päättyneiden yhdyskuntapalveluiden määrä oli selvästi pienempi kuin aiempina vuosina. Pyydettyjen yhdyskuntapalveluselvitysten määrä (4 190) nousi kahdeksan prosenttia, mikä ennakoi kasvavaa määrää uusissa yhdyskuntapalvelutuomioissa tulevana vuonna. Yhdyskuntapalveluselvitykseen sisältyy lausunto syytetyn soveltuvuudesta yhdyskuntapalveluun. Myönteisten lausuntojen osuus annetuista lausunnoista oli 84 prosenttia, joka on samaa tasoa kuin vuotta aikaisemmin.

Ensimmäiset valvontarangaistukset tulivat täytäntöön pantavaksi vuoden 2012 alussa. Vuodesta 2014 vuoteen 2017 valvontarangaistusasiakkaiden päivittäinen keskimäärä pysyi melko vakaasti vajaassa 50:ssä, mutta kahtena seuraavana vuonna rangaistuksen suorittajia oli selvästi aiempaa vähemmän. Vuonna 2020 valvontarangaistusasiakkaita oli päivittäin keskimäärin 39, puolet enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Pyydettyjen valvontarangaistus selvitysten määrä sen sijaan laski peräti 16 prosenttia. Tehdyistä valvontarangaistus selvityksistä 58 prosentissa päädyttiin suosittelemaan valvontarangaistusta.

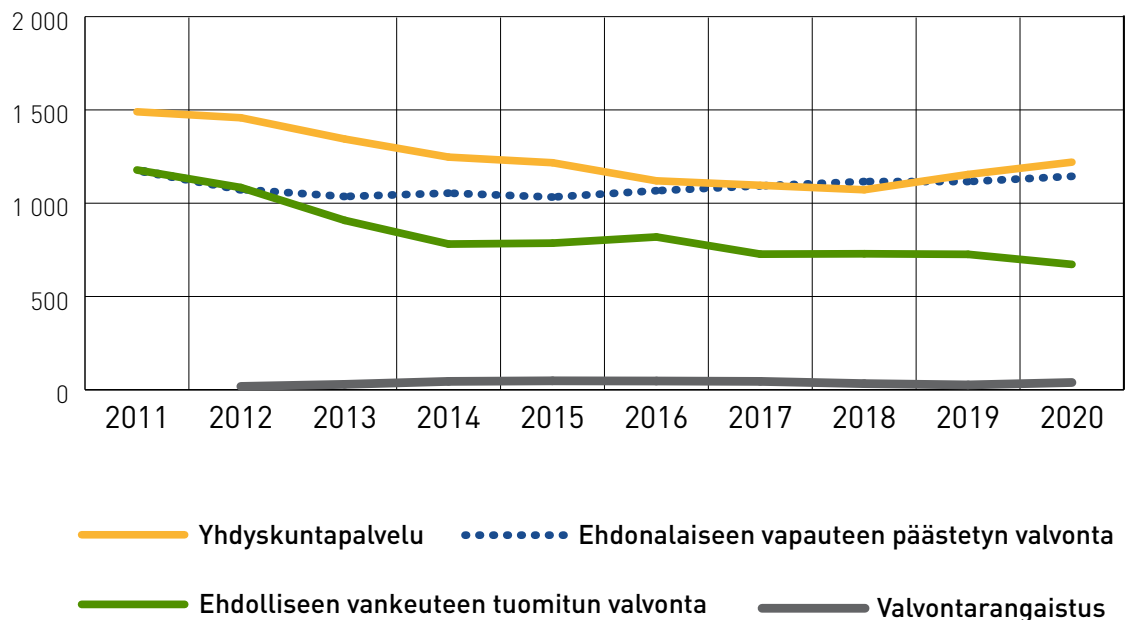
* Yhdyskuntaseuraamuksia suorittavien keskimäärän laskentatapaan tehtiin vuonna 2012 muutos. Aiemmin laskettiin täytäntöönpanojen lukumäärää, nyt tarkastellaan asiakkaiden määrää. Muutoksen vaikutuksesta keskimäärä laski noin 200–300:lla. Jos henkilöllä on samanaikaisesti täytäntöön pantavana useita saman seuraamuslajin tuomioita, hänet lasketaan keskimäärään vain kerran. Jos henkilöllä on samanaikaisesti täytäntöön pantavana erilajisia seuraamuksia, hänet lasketaan edelleen kaikkiin niistä.

Vuonna 2020 voimaan tullut, 21 vuotta täyttäneille rikoksentekijöille suunnattu ehdollisen vankeuden tehosteeksi tuomittu valvonta ei näkynyt merkittävänä muutoksena Rikosseuraamuslaitoksen asiakasmäärässä. Täytäntöön pantavaksi tulleita valvontoja oli yhteensä seitsemän ja asiakkaiden päivittäiseksi keskimääräksi muodostui kaksi.

Ehdolliseen vankeuteen ja valvontaan tuomittujen nuorten asiakkaiden määrä kääntyi jälleen laskuun muutaman vuoden tasannevaiheen jälkeen. Vuonna 2020 valvonnassa oli keskimäärin 672 nuorta, ehdollisen tuomion saanutta rikoksentekijää, mikä oli noin seitsemän prosenttia vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Nuorisorangaistusta suorittavien alun alkaen vähäinen määrä on pysynyt ennallaan. Vuonna 2020 nuorisorangaistusasiakkaiden päivittäinen keskimäärä oli kuusi koko maassa.

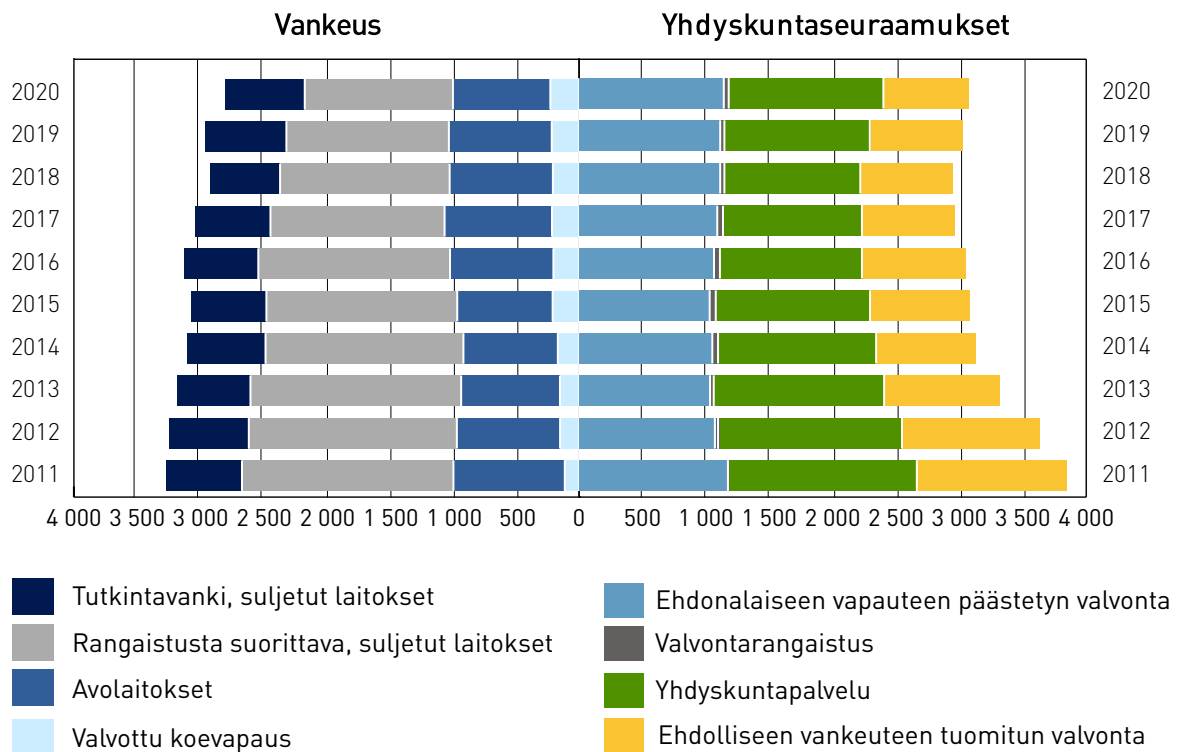
Ehdonalaiseen vapauteen päästettyjen valvottavien keskimäärä alkoi laskea voimakkaasti 2000-luvun puolivälin jälkeen, mutta vuodesta 2015 alkaen määrä on kääntynyt hitaaseen nousuun. Vuonna 2020 ehdonalaiseen vapauteen päästettyjä henkilöitä oli valvonnassa päivittäin keskimäärin 1 144, mikä oli vajaa kolme prosenttia enemmän edelliseen vuoteen verrattuna.

Kuvio 7. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden päivittäiset keskimäärät vuosina 2011–2020

Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden määrä laski voimakkaammin kuin vankien määrä vuoteen 2013 asti. Vuodesta 2014 lähtien vankien ja yhdyskuntaseuraamusta suorittavien osuudet ovat pysyneet melko vakiintuneina. Noin puolet kaikista rikosseuraamusasiakkaista suorittaa vankeutta ja noin puolet yhdyskuntaseuraamusta.

Kuvio 8. Vankien ja yhdyskuntaseuraamusta suorittavien keskimäärät vuosina 2011–2020

3.2. Yhdyskuntaseuraamusten asiakasrakenne

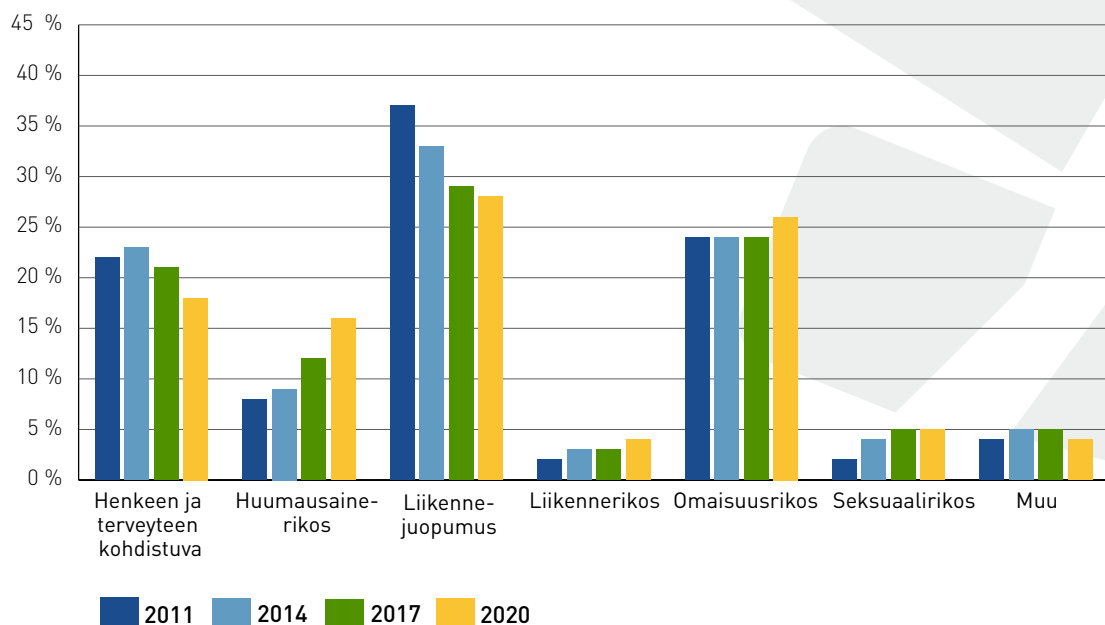
Yhdyskuntapalvelussa yleisin päärikos on liikennejuopumus. Vuonna 2020 päättyneissä yhdyskuntapalveluissa liikennejuopumuksista tuomittujen osuus oli 43 prosenttia. Seuraavaksi eniten oli omaisuusrikoksista (22 %), väkivaltarikoksista (12 %) ja huumausainerikoksista (12 %) tuomittuja.

Liikennejuopumus on yleisin päärikos myös valvontarangaistuksessa. Vuonna 2020 liikennejuopumuksesta oli tuomittu 57 prosenttia valvontarangaistusasiakkaista. Henkeen ja terveyteen kohdistuneista rikoksista oli tuomittu 11 prosenttia, omaisuusrikoksista 15 prosenttia. Muiden rikosten osuus (9 %), johon sisältyvät muun muassa asevelvollisuudesta tai siviilipalveluksesta kieltäytymisestä annetut tuomiot, oli neljä prosenttiyksikköä suurempi kuin edellisellä vuonna. Vuoteen 2017 saakka muiden rikosten osuus oli tyypillisesti 20 prosentin luokkaa.

Ehdolliseen vankeuteen tuomittujen valvonnassa yleisin päärikos on omaisuusrikos. Vuonna 2020 omaisuusrikoksista tuomittujen osuus oli 34 prosenttia. Huumausainerikosten osuus (20 %) on noussut ja on nyt samalla tasolla väkivaltarikosten (19 %) kanssa.

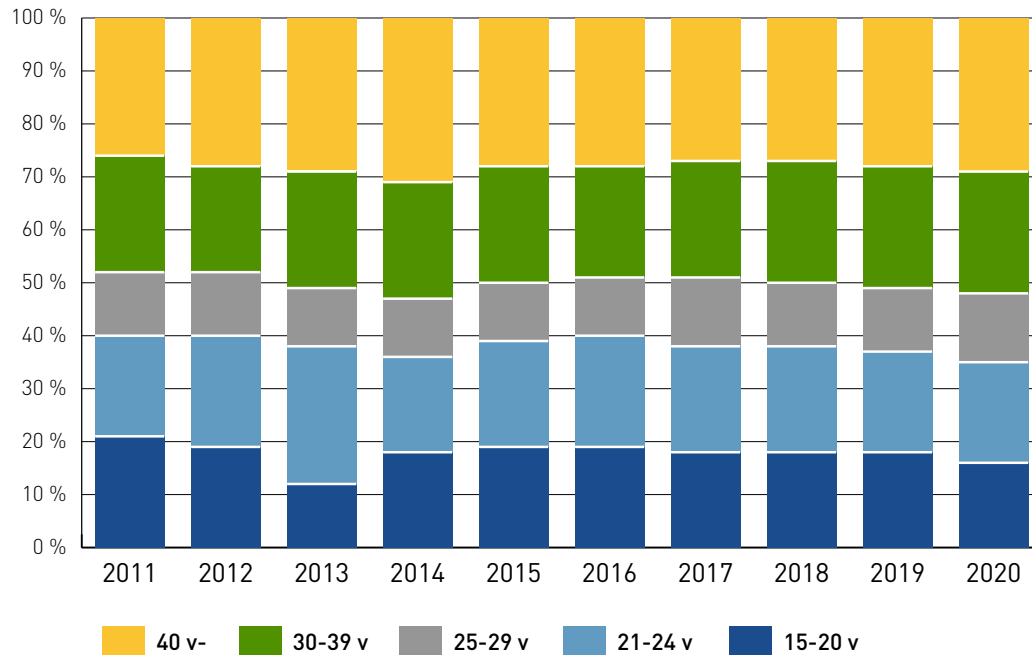
Ehdonlaiseen vapauteen päästettyjen valvonnassa väkivalta- ja omaisuusrikokset muodostavat noin kaksi kolmasosaa päärikoksista. Vuonna 2020 päättyneissä valvonnoissa henkeen ja terveyteen kohdistuneista rikoksista tuomittujen osuus oli 33 prosenttia ja omaisuusrikoksista tuomittujen 28 prosenttia. Seuraavaksi eniten (22 %) oli huumausainerikoksia.

Kuvio 9. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden päärikos (%) päättyneissä seuraamuksissa vuosina 2011, 2014, 2017 ja 2020

Viime vuosina noin viidennes kaikista yhdyskuntaseuraamusasiakkaista on ollut alle 21-vuotiaita. Vuonna 2020 heitä oli 16 prosenttia, kaksi prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisellä vuonna. Selvästi suurin osa heistä (84 %) suoritti ehdolliseen vankeuteen tuomitun valvontaa. Suurin ikäryhmä yhdyskuntaseuraamusta suorittavissa on 30–39-vuotiaat, joita oli toukokuun 1. päivän kartoituksessa 732 (23 %). Ehdonlaiseen vapauteen päästettyjen valvonnassa ja yhdyskuntapalvelussa heidän osuutensa oli 30 prosenttia, valvontarangaistuksessa 19 prosenttia.

**Kuvio 10. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden ikäjakauma (%)
1. toukokuuta vuosina 2011–2020**

Naisten osuus yhdyskuntaseuraamusasiakkaista on ollut vuodesta 2011 alkaen varsin vakaasti 11 prosenttia. Niin myös vuonna 2020. Ehdonalaiseen vapauteen päästetyn valvonnassa naisia on tyypillisesti vähemmän kuin muissa yhdyskuntaseuraamuksissa.

Ulkomaalaiset muodostavat vain vähäisen osuuden kaikista yhdyskuntaseuraamusasiakkaista. Toukokuun 1. päivän asiakasrakennekartoituksessa heitä oli kaiken kaikkiaan noin 180, joten kuusi prosenttia asiakkaista oli muita kuin Suomen kansalaisia. Suurimmat ulkomaalaisten ryhmät olivat virolaiset ja irakilaiset, joiden yhteenlaskettu osuus ulkomaalaisista oli 44 prosenttia.

3.3. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden sosiaalinen tilanne

Yhdyskuntaseuraamusasiakkaista keskimäärin yli puolet on työttömänä. Ehdonalaiseen vapauteen päästettyjen valvonnassa työttömien osuus on vähentynyt yhdeksän prosenttiyksikköä kymmenen viime vuoden aikana, 51 prosenttiin vuonna 2020. Työssäkäyviä oli yhdyskuntapalvelussa vajaa kolmannes (29 %), ehdonalaiseen vapauteen päästettyjen valvonnassa noin neljännes (26 %), valvontarangaistuksessa vajaa kolmannes (31 %) ja ehdolliseen vankeuteen tuomittujen valvonnassa 13 prosenttia asiakkaista. Ehdolliseen vankeuteen tuomittujen nuorten valvonnassa työttömien (58 %) jälkeen suurin ryhmä oli opiskelijat, joita oli 24 prosenttia toukokuun 1. päivän asiakaskartoituksessa.

Asiakkaiden asumistilanne on kohentunut vuoden 2019 tilanteeseen verrattuna. Vailla vakinaista asuntoa olevien osuus on suurin ehdonalaiseen vapauteen päästettyjen valvonta-asiakkaiden joukossa. Asunnottomana, tilapäisessä asunnossa, laitoksessa tai asuntolassa oli 23 prosenttia (n = 245) asiakkaista toukokuun 1. päivänä. Osuus on pienentynyt kolme prosenttiyksikköä vuoden 2019 mittauksesta. Muussa kuin vakinaisessa asunnossa asuvia oli paljon (19 %) myös ehdolliseen vankeuteen tuomituissa nuorissa, mutta osuus on pienentynyt selvästi, neljä prosenttiyksikköä. Yhdyskuntapalvelussa vakituksessa asunnossa asuvien osuus on kymmenen viime vuoden aikana vaihdellut 85–89 prosentin välillä. Valvontarangaistusasiakkaiden asumistilanne on hyvä, sillä vakaat asumisolosuhteet liittyvät rangaistuksen suorittamisen ehtoihin.

3.4. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden osallistuminen toimintoihin

Yhdyskuntaseuraamusasiakkailla on mahdollisuus osallistua lainvastaiseen käyttäytymiseen vaikuttaviin toimintaohjelmiin sekä päihdehuollon toimenpiteisiin. Yleisimmin käytettyjä ohjelmia ovat Viisi keskustelua muutoksesta ja Liikenneturvaohjelma. Myös päihdehuollon hoitajakset ovat hyvin tavallisia tukitoimintoja muissa seuraamislajeissa paitsi valvontarangaistuksessa. Vuonna 2020 päättyneissä seuraamuksissa ohjelmatoimintaan ja päihdehuollon toimenpiteisiin osallistuneita asiakkaita oli kaikkiaan 340*. Suurin osa näihin ohjelmiin osallistuneista suoritti yhdyskuntapalvelua. Ohjelmiin osallistuneiden kokonaismäärä väheni kahdeksan prosenttia vuonna 2019 päättyneisiin seuraamuksiin verrattuna. Tästä suurin osa selittyy yleisimmän ohjelman (Viisi keskustelua muutoksesta) vähentyneillä osallistujamäärillä yhdyskuntapalvelussa.

* Ohjelmatoimintaan osallistuneista kaksi oli nuorisorangaistuksessa; eivät sisälly taulukkoon 41.

3.5. Yhdyskuntaseuraamuksissa käytetyt sanktiot

Yhdyskuntaseuraamusasiakkaille kuuluvien velvollisuuksien rikkomisesta annettujen sanktioiden kokonaismäärä (1 621) laski selvästi, yli 20 prosenttia, vuodesta 2019. Suhteellisesti eniten vähenivät ehdonalaiseen vapauteen päästettyjen valvontaan liittyvät sanktiot. Ilmiön selittää koronaviruspandemian aiheuttama rajoitettu kasvokkainen yhteydenpito valvonta-asiakkaisiin. Asiakkaiden tavoittaminen puhelimitse onnistui verrattain hyvin ja tapaamisvelvoitteisiin liittyvät rikkomukset olivat harvinaisempia kuin kasvokkaisissa tapaamisissa. Ymmärrettävästi poliisille osoitettujen noutopyyntöjen määrä väheni selvästi sekä ehdonalaisvalvonnassa että ehdolliseen vankeuteen tuomittujen nuorten valvonnassa.

Kuten aiempinakin vuosina, asiakaskeskimääriin suhteutettuina valvontarangaistus oli eniten sanktioitu yhdyskuntaseuraamus. Suhteellinen määrä laski kuitenkin huomattavasti vuodesta 2019, sillä asiakaskeskimäärä oli selvästi suurempi ja sanktioiden määrä väheni. Yhdyskuntapalvelussa sanktioiden vähäisempi kokonaismäärä selittyy palvelun suorittamisen tosiasiallisella vähenemisellä, kun pandemiarajoitukset sulki työpalvelupaikkoja ja täytäntöönpanoja lykättiin ja keskeytettiin määräaikaaisesti ennätysellinen määrä. Täytäntöönpanon määräaikaaiset keskeytykset eivät kuulu sanktiotilastoon eivätkä ne vaikuta asiakkaiden laskennalliseen keskimäärään.

Taulukko 1. Vuoden alussa ja lopussa rangaistuslaitoksissa olleet sukupuolen, vankiryhmän ja laitostyyppin mukaan, 2020

	Yhteensä		Vankeusvankeja		Sakkovankeja		Tutkintavankeja	
	Yht.	Naisia	Yht.	Naisia	Yht.	Naisia	Yht.	Naisia
Vuoden alussa								
Kaikki laitokset	2 910	241	2 166	164	58	11	686	66
Suljetut laitokset	1 926	151	1 187	75	53	10	686	66
Avolaitokset	984	90	979	89	5	1	0	0

Vuoden lopussa								
Kaikki laitokset	2 743	220	2 132	154	44	10	567	56
Suljetut laitokset	1 766	132	1 168	70	31	6	567	56
Avolaitokset	977	88	964	84	13	4	0	0

Taulukko 2. Vankien päivittäinen keskimäärä vankiryhmittäin vuosina 2011–2020

Vuosi	Vankeusvankeja	Sakko- vankeja	Tutkinta- vankeja	Yhteensä	Naisia	Naisten osuus kaikista vangeista, %
2011	2 612	53	598	3 262	234	7
2012	2 561	49	626	3 236	224	7
2013	2 549	48	578	3 175	242	8
2014	2 425	52	619	3 097	239	8
2015	2 419	52	597	3 068	231	8
2016	2 478	57	585	3 120	229	7
2017	2 383	55	597	3 035	230	8
2018	2 304	59	547	2 910	218	7
2019	2 247	66	639	2 952	228	8
2020	2 104	63	632	2 800	233	8

Taulukko 3. Alle 21-vuotiaat tutkinta- ja vankeusvangit keskimäärin vuosina 2011–2020

Vuosi	15-17-vuotiaat	18-20-vuotiaat	alle 21-vuotiaat yhteensä	Kaikki vangit	Nuorten osuus kaikista vangeista, %
2011	10	70	80	3 262	2,5
2012	6	79	85	3 236	2,6
2013	8	74	82	3 175	2,6
2014	5	78	83	3 097	2,7
2015	8	73	81	3 068	2,6
2016	9	80	89	3 120	2,9
2017	10	85	95	3 035	3,1
2018	5	78	83	2 910	2,9
2019	7	76	83	2 952	2,8
2020	7	79	86	2 800	3,1

Taulukko 4. Vuoden aikana vapaudesta rangaistuslaitokseen tulleet vankiryhmän ja sukupuolen mukaan laitostyypeittäin, 2020

	Kaikki laitokset			Suljetut laitokset			Avolaitokset		
	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Vapaudesta tulleita kaikkiaan	4 661	617	5 278	4 393	570	4 963	268	47	315
Sakkovankeja	991	230	1 221	987	228	1 215	4	2	6
Vankeusvankeja	1 638	159	1 797	1 374	114	1 488	264	45	309
15-17 -v.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18-20 -v.	27	0	27	23	0	23	4	0	4
21- v.	1 611	159	1 770	1 351	114	1 465	260	45	305
Tutkintavankeja	2 032	228	2 260	2 032	228	2 260	0	0	0
15-17 -v.	36	3	39	36	3	39	0	0	0
18-20 -v.	165	27	192	165	27	192	0	0	0
21- v.	1 831	198	2 029	1 831	198	2 029	0	0	0

Taulukko 5. Vapaudesta vankilaan tulleet vankiryhmittäin vuosina 2011–2020

Vuosi	Vankeusvankeja		Sakkovankeja		Tutkintavankeja		Yhteensä	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
2011	3 097	225	1 277	166	2 062	152	6 436	543
2012	2 744	200	1 135	130	2 187	157	6 066	487
2013	2 640	220	1 179	165	1 990	169	5 809	554
2014	2 525	198	1 244	154	1 980	148	5 749	500
2015	2 453	196	1 203	160	2 015	194	5 671	550
2016	2 439	214	1 344	212	1 949	184	5 732	610
2017	2 233	169	1 251	200	1 917	166	5 401	535
2018	2 325	188	1 321	209	1 900	188	5 546	585
2019	2 302	186	1 472	256	2 160	218	5 934	660
2020	1 797	159	1 221	230	2 260	228	5 278	617

Taulukko 6. Vuoden aikana vapautuneet vapautumisperusteen, sukupuolen ja laitostyyppin mukaan, 2020

	Suljetut laitokset			Avolaitokset			Kaikki laitokset		
	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Laitoksista vapautuneet kaikkiaan	3 555	486	4 041	1 210	151	1 361	4 765	637	5 402
1. Rangaistuksen täysin suorittaneet	882	211	1 093	47	11	58	929	222	1 151
Sakkovangit	881	209	1 090	45	10	55	926	219	1 145
Vankeusvangit	1	2	3	2	1	3	3	3	6
2. Tasavallan presidentti armahtanut enemmälti suorittamasta	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Päästetty ehdonlaiseen vapauteen	1 339	103	1 442	1 159	140	1 299	2 498	243	2 741
Tasavallan presidentin armahduksella	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Laitoksen johtajan päätöksellä	0	0	0	1	0	1	1	0	1
Rikosseuraamuslaitoksen päätöksellä	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rangaistusaikapäätöksen nojalla	1 333	102	1 435	1 146	139	1 285	2 479	241	2 720
Helsingin hovioikeuden päätöksellä	5	1	6	12	1	13	17	2	19
Korkeimman oikeuden päätöksellä	1	0	1	0	0	0	1	0	1
Haagin sotarikostuomioistuimen päätöksellä	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Tutkintavanki laskettu vapaaksi	1 321	171	1 492	0	0	0	1 321	171	1 492
Syyte hylätty	3	0	3	0	0	0	3	0	3
Käsittelyn lykkääminen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tuomittu ehdottomasti, mutta päästetty vapaalle jalalle	31	4	35	0	0	0	31	4	35
Tuomittu ehdollisesti	61	6	67	0	0	0	61	6	67
Muusta syystä	1 226	161	1 387	0	0	0	1 226	161	1 387
5. Muut perusteet	13	1	14	4	0	4	17	1	18
Kuolleet	6	2	8	1	0	1	7	2	9
Siirretty muuhun maahan	37	1	38	3	0	3	40	1	41

Taulukko 7. Vuoden aikana vapautuneet vankeusvangit rangaistuslaitoksessa suoritetun rangaistusajan, sukupuolen ja laitostyyppin mukaan, 2020

Suoritettu rangaistusaika	Suljetut laitokset			Avolaitokset			Kaikki laitokset		
	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Yhteensä	1 346	105	1 451	1 165	141	1 306	2 511	246	2 757
- 1 kk	230	27	257	98	16	114	328	43	371
yli 1 kk - 2 kk	238	24	262	156	19	175	394	43	437
yli 2 kk - 3 kk	128	7	135	98	14	112	226	21	247
yli 3 kk - 6 kk	175	9	184	142	13	155	317	22	339
yli 6 kk - 1 v	188	16	204	186	18	204	374	34	408
yli 1 v - 2 v	235	13	248	307	48	355	542	61	603
yli 2 v - 4 v	112	7	119	132	7	139	244	14	258
yli 4 v	40	2	42	46	6	52	86	8	94
Keskipituus (kk)	10,7	8,9	10,6	14,2	12,4	14,0	12,3	10,9	12,2

Taulukko 8. Vuoden aikana päättyneiden sakon muuntorangaistusten pituus, 2020

Pelkästään sakon muuntorangaistuksen suorittaneet	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Enintään 10 päivää	426	105	531
11-30 päivää	343	55	398
31-60 päivää	145	52	197
61-90 päivää	19	8	27
Yhteensä	933	220	1 153

Sakon muuntorangaistuksen suorittaneet vankeusvangit ja tutkintavangit	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Enintään 10 päivää	82	6	88
11-30 päivää	209	18	227
31-60 päivää	156	16	172
61-90 päivää	84	20	104
Yhteensä	531	60	591

Taulukko 9. Rangaistuslaitoksista vapautuneet vankilajin ja sukupuolen mukaan vuosina 2011–2020

Vuosi	Vankeusvankeja		Sakkovankeja		Tutkintavankeja		Kaikki yhteensä	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
2011	3 982	291	1 251	160	1 125	101	6 358	552
2012	3 728	261	1 104	132	1 241	82	6 073	475
2013	3 582	298	1 155	160	1 114	91	5 851	549
2014	3 386	262	1 216	148	1 098	85	5 700	495
2015	3 304	278	1 167	156	1 102	130	5 573	564
2016	3 223	254	1 247	192	1 061	117	5 531	563
2017	3 198	250	1 246	207	1 132	114	5 576	571
2018	3 166	247	1 259	199	1 106	126	5 531	572
2019	3 138	237	1 389	249	1 280	143	5 807	629
2020	2 757	246	1 153	220	1 492	171	5 402	637

Taulukko 10. Vapautuneiden vankeusvankien rangaistuslaitoksessa suorittama aika (%) vuosina 2011–2020

Suoritettu rangaistusaika	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
- 1 kk	16	15	13	14	14	14	13	15	14	13
yli 1 kk - 2 kk	21	20	18	18	19	17	17	19	18	16
yli 2 kk - 3 kk	11	9	10	9	9	8	9	8	9	9
yli 3 kk - 6 kk	16	14	16	15	14	16	15	13	14	12
yli 6 kk - 1 v	14	17	17	15	16	14	15	15	14	15
yli 1 v - 2 v	14	15	17	19	19	19	21	19	18	22
yli 2 v - 4 v	6	7	7	7	7	8	9	8	8	9
yli 4 v	3	2	3	3	3	4	3	3	3	3
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	3 982	3 728	3 582	3 386	3 304	3 223	3 198	3 166	3 138	2 757

Taulukko 11. Ehdonalaisesti vapautuneet vuosina 2011–2020

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ehdonalaisesti vapautuneita yhteensä	3 935	3 682	3 533	3 352	3 266	3 187	3 170	3 142	3 114	2 741
Vankilan johtajan/ johtokunnan päätöksellä	3 929	3 677	3 525	3 339	1 281	0	0	1	0	1
Rangaistusaika päätöksen nojalla	-	-	-	-	1 969	3 172	3 151	3 125	3 098	2 720
Rikosseuraamuslaitoksen pätöksellä	0	0	0	0	0	0	3	0	1	0
Tasavallan presidentin armahduksella	4	1	0	0	0	2	0	0	1	0
Helsingin hovioikeuden pätöksellä	2	4	8	12	16	13	16	17	14	19
Korkeimman oikeuden pätöksellä	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Haagin sotarikostuomioistuimen pätöksellä	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Valvontaan asetettu	759	742	753	745	720	759	794	782	817	795

Taulukko 12. Elinkautisvankien lukumäärä vuoden alussa vuosina 2011–2021 sekä vuoden aikana alkaneet elinkautisrangaistukset, vapautuneet elinkautisvangit ja suoritettun rangaistuksen keskipituus vuosina 2011–2021

Vuosi	Elinkautisvankien lukumäärä vuoden alussa	Vuoden aikana alkaneet elinkautisrangaistukset	Vapautuneet elinkautisvangit	Vuoden aikana vapautuneiden elinkautisvankien suorittaman rangaistuksen keskipituus (v)
2011	164	15	2	15,0
2012	175	27	3	22,4
2013	200	14	6	13,6
2014	208	9	12	14,4
2015	203	15	16	13,8
2016	202	12	13	14,0
2017	200	12	15	14,6
2018	195	9	16	14,5
2019	187	10	14	14,9
2020	183	20	19	15,3
2021	182	-	-	-

Taulukko 13. Valvottu koevapaus vuosina 2011–2020

Vuosi	Aloitettut	Päättyneet	Peruutettut	Peruutettut % päättyneistä	Koevapaudessa keskimäärin päivässä	Koevapauden keskimääräinen pituus (pv)
2011	426	394	69	18	113	100
2012	544	526	94	18	150	101
2013	504	513	65	13	151	108
2014	615	596	98	16	168	102
2015	702	657	104	16	209	108
2016	690	687	123	18	203	110
2017	754	774	125	16	214	104
2018	749	754	146	19	207	99
2019	854	795	137	17	216	97
2020	828	871	154	18	227	97

Taulukko 14. Vankeusvankien päärikos 1. toukokuuta vuosina 2011–2020 (%)

		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ryöstö	Yhteensä	7	7	7	7	7	9	8	8	9	9
	Naisia	7	7	5	7	4	4	5	4	7	11
Varkausrikokset	Yhteensä	10	11	12	11	10	10	10	9	9	7
	Naisia	6	12	10	8	7	10	12	9	8	9
Muu omaisuusrikos	Yhteensä	6	8	8	7	7	8	8	9	8	7
	Naisia	9	10	10	7	8	12	12	14	14	14
Henkirikos	Yhteensä	23	23	23	24	24	21	21	20	21	23
	Naisia	31	34	32	28	33	32	28	26	27	24
Muu väkivaltarikos	Yhteensä	21	20	18	17	17	17	17	17	16	16
	Naisia	17	12	21	19	18	16	17	18	16	16
Seksuaalirikos	Yhteensä	4	4	4	4	5	5	7	6	6	7
	Naisia	4	2	2	2	1	1	1	2	1	2
Huumausainerikos	Yhteensä	17	17	18	19	19	19	20	21	21	23
	Naisia	16	19	14	23	21	19	20	18	16	17
Liikennejuopumus	Yhteensä	10	9	9	7	8	8	7	8	8	6
	Naisia	6	3	6	5	5	4	2	5	9	4
Muu rikos	Yhteensä	2	2	2	2	2	2	2	2	3	2
	Naisia	4	1	1	2	3	2	3	4	1	2
Yhteensä	Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Naisia	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	Yhteensä	2 639	2 615	2 699	2 471	2 513	2 498	2 423	2 365	2 260	2 089
	Naisia	180	177	201	190	181	167	181	174	164	161

Taulukko 15. Vankeusvankien ikäryhmät 1. toukokuuta vuosina 2011–2020 (%)

		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
15 - 20 v	Yhteensä	1	2	2	2	2	1	2	2	2	2
	Naisia	0	1	0	0	1	2	2	1	2	3
21 - 24 v	Yhteensä	8	8	8	8	8	8	8	9	9	9
	Naisia	9	5	7	7	7	10	12	5	9	7
25 - 29 v	Yhteensä	20	19	19	17	16	17	17	17	18	18
	Naisia	20	19	23	19	16	14	14	18	18	19
30 - 39 v	Yhteensä	33	35	34	35	36	35	35	35	35	35
	Naisia	31	35	28	27	31	33	29	33	31	39
40-49	Yhteensä	22	22	22	23	22	22	23	21	21	21
	Naisia	26	31	26	27	24	20	24	25	23	18
50 v -	Yhteensä	14	13	15	15	16	16	15	16	15	15
	Naisia	14	11	16	19	20	22	20	17	17	14
Yht	Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Naisia	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	Yhteensä	2 639	2 615	26 99	2 471	2 513	2 498	2 423	2 365	2 260	2 089
	Naisia	180	177	201	190	181	167	181	174	164	161

Taulukko 16. Vankeusvankien ennakoitua laitoksessaoloajat 1. toukokuuta vuosina 2011–2020 (%)

		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
<3kk	Yhteensä	9	8	8	9	8	7	6	7	8	3
	Naisia	7	7	9	7	7	7	6	8	10	3
3<6kk	Yhteensä	10	8	9	7	8	9	8	7	8	7
	Naisia	12	6	9	9	10	7	8	6	8	4
6<12kk	Yhteensä	15	16	15	14	14	14	13	14	13	13
	Naisia	16	17	15	13	12	16	17	15	16	15
1<2v	Yhteensä	25	25	26	27	27	27	27	28	27	30
	Naisia	26	26	27	31	28	30	27	29	31	42
2<4v	Yhteensä	19	20	20	19	20	20	22	21	21	23
	Naisia	19	21	18	18	18	17	18	21	15	17
4<8v	Yhteensä	15	13	12	14	13	13	13	12	12	13
	Naisia	15	18	15	14	16	13	14	12	10	10
8v-	Yhteensä	8	9	9	10	10	10	10	10	10	11
	Naisia	6	6	7	8	8	10	9	9	9	10
Yht	Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Naisia	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	Yhteensä	2 576	2 581	2 662	2 435	2 466	2 456	2 385	2 324	2 213	2 043
	Naisia	177	176	201	190	179	166	179	173	160	154

*Taulukosta puuttuvat vangit, joiden rangaistuksen pituuden laskeminen oli kesken tai vanki oli karkumatkalla

Taulukko 17. Vankeusvankien laitoskertaisuus 1. toukokuuta vuosina 2011–2020 (%)

		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.Krt	Yhteensä	33	34	36	37	37	36	38	39	38	42
	Naisia	53	50	56	57	56	53	54	51	53	62
2.Krt	Yhteensä	13	14	13	13	13	13	14	14	15	14
	Naisia	18	15	14	13	14	15	13	14	14	14
3-7.Krt	Yhteensä	35	35	34	32	32	32	31	30	30	28
	Naisia	24	26	27	23	23	24	20	26	25	18
8.Krt-	Yhteensä	20	18	18	18	18	19	18	17	17	16
	Naisia	4	9	4	7	7	8	13	9	8	6
Yhteensä	Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Naisia	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	Yhteensä	2 631	2 609	2 694	2 470	2 512	2 494	2 421	2 364	2 260	2 088
	Naisia	180	177	201	190	181	167	181	174	164	161

Taulukko 18. Ulkomaalaisten vankien keskimäärät vankilajeittain sekä osuus kaikista vangeista vuosina 2011–2020

Vuosi	Ulkomaalaiset rangaistusta suorittavat vangit	Ulkomaalaiset tutkintavangit	Ulkomaalaisia vankeja yhteensä	Kaikki vangit	Ulkomaalaisten osuus kaikista vangeista, %
2011	243	201	444	3 262	14
2012	261	209	470	3 236	15
2013	279	185	464	3 175	15
2014	266	217	483	3 097	16
2015	277	200	477	3 068	16
2016	314	223	537	3 120	17
2017	334	206	540	3 035	18
2018	295	187	482	2 910	17
2019	293	206	499	2 952	17
2020	282	193	475	2 800	17

Taulukko 19. Ulkomaalaisten vankeusvankien päärikkokset 1. toukokuuta vuosina 2011–2020 (%)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ryöstö	8	3	5	11	5	6	5	7	5	3
Varkaus	13	15	16	12	15	12	7	7	13	8
Muu omaisuusrikos	4	6	3	4	3	3	3	3	2	3
Henkirikos	6	6	7	10	11	10	10	10	10	10
Muu väkivaltarikos	7	11	7	4	6	7	10	9	9	8
Seksuaalirikos	9	9	8	9	10	6	14	9	11	15
Huumausainerikos	48	44	49	46	46	50	46	49	44	49
Liikennejuopumus	1	4	3	3	1	5	3	4	4	2
Muut rikokset	4	1	2	2	2	3	2	2	1	3
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	227	267	276	256	294	307	324	306	292	279

Taulukko 20. Ulkomaalaisten vankien kansalaisuus 1. toukokuuta 2020

Maa	N
Afganistan	10
Alankomaat	6
Albania	29
Algeria	4
Angola	2
Argentiina	1
Armenia	1
Australia	2
Bolivia	1
Bulgaria	5
Egypti	2
Eritrea	3
Espanja	8
Etiopia	3
Filippiinit	1
Gambia	12
Georgia	7
Ghana	4
Guinea	1
Intia	3
Irak	47
Iran	5
Iso-Britannia	5
Italia	1
Kenia	4
Kiina	3
Kolumbia	3
Kongon Dem Tv	4
Kosovo	2
Kreikka	3
Kroatia	1
Latvia	8
Liettua	27
Marokko	4
Meksiko	1
Moldova	1

Maa	N
Montenegro	1
Nigeria	6
Norsunluurannikko	1
Pakistan	1
Peru	2
Portugali	3
Puola	4
Ranska	5
Romania	34
Ruanda	1
Ruotsi	23
Saksa	7
Senegal	6
Serbia	5
Sierra Leone	1
Somalia	17
Sri Lanka	1
Sudan	3
Syyria	2
Tadzhikistan	1
Tansania	1
Tanska	4
Thaimaa	1
Tsekki	3
Tunisia	5
Turkki	5
Ukraina	4
Unkari	1
Valko-Venäjä	2
Venäjä	16
Vietnam	1
Viro	74
Yhdysvallat	1
Kansalaisuudeton	7
Ei tietoa	1
Yhteensä	474

Taulukko 21. Poistumisluvat vuosina 2011–2020

Vuosi	Anottu		Myönnetty		Peruutettu		Käytetty		Lupaehdot täytetty		Lupaehdot rikottu	
	N		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
2011	14 768		11 016	75	293	3	10 723	97	10 256	96	467	4,4
2012	14 749		10 984	74	318	3	10 666	97	10 212	96	454	4,3
2013	15 921		11 829	74	399	3	11 430	97	10 921	96	509	4,5
2014	15 579		11 639	75	327	3	11 312	97	10 868	96	444	3,9
2015	16 550		12 708	77	405	3	12 303	97	11 832	96	471	3,8
2016	17 776		13 813	78	465	3	13 348	97	12 857	96	491	3,7
2017	17 852		13 844	78	464	3	13 380	97	12 926	97	454	3,4
2018	17 243		13 557	79	390	3	13 167	97	12 701	96	466	3,5
2019	16 845		13 248	79	481	4	12 767	96	12 349	97	418	3,3
2020	11 499		8 258	72	477	6	7 781	94	7 503	96	278	3,6

Taulukko 22. Karkaamiset ja luvatta poistumiset vuosina 2011–2020

Vuosi	Karkaamiset yhteensä	Karkaamiset suljetuista laitoksista	Karkaamiset vankilan muurien sisäpuolelta	Avolaitoksesta luvatta poistumiset	Ulkopuolisesta laitoksesta luvatta poistumiset
2011	12	7	1	82	5
2012	17	11	6	62	15
2013	15	9	5	56	16
2014	14	13	7	39	9
2015	10	8	2	42	29
2016	10	9	4	55	9
2017	8	7	5	63	10
2018	11	5	1	52	8
2019	6	3	1	38	7
2020	7	5	2	73	8

Taulukko 23. Vankien ajankäyttö vuosina 2011–2020 (%)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Työtoiminta	32	32	31	31	32	32	31	32	32	31
Koulutus	8	10	8	7	8	7	8	9	8	9
Muut aktiivitoiminnot	9	10	10	11	12	13	15	15	15	16
Toiminnot yhteensä	49	52	50	49	52	52	54	56	55	56
Toimintaan sijoittamatta	38	36	38	39	35	37	32	27	28	28
Muu ajankäyttön (esim. sairaus)	13	12	11	12	13	11	14	17	17	16
Ei toiminnoissa yhteensä	51	48	50	51	48	48	46	44	45	44
Vankeja toiminnoissa ka/pv	1 589	1 739	1 593	1 539	1 605	1 654	1 657	1 629	1 623	1 568
Vankeja yhteensä ka/pv	3 262	3 333	3 157	3 099	3 102	3 120	3 035	2 910	2 952	2 800

Taulukko 24. Vangit ja vankilat 1981–2020

Vankien päivittäinen keskimäärä						Vapaudesta rangaistuslaitokseen saapuneet					
Vuosi	Yhteensä	Naisia	Sakko- vankeja	Tutkinta- vankeja	Ulkomaa- laisia vankeja	Yhteensä	Vankeusvangiksi		Sakko- vangiksi	Tutkintavangiksi	
							Yhteensä	Alle 21-vuotiaita		Yhteensä	Alle 21-vuotiaita
1981	4 883	142	135	553	8	9 840	5 080	291	1 470	3 117	447
1982	4 766	135	128	582	12	10 194	5 209	320	1 347	3 459	540
1983	4 709	161	150	571	8	10 132	4 966	360	1 595	3 327	588
1984	4 524	153	138	536	10	9 671	5 204	390	1 299	3 114	730
1985	4 411	137	113	500	15	9 307	5 277	408	1 161	2 846	672
1986	4 219	126	132	510	11	9 216	5 010	297	1 337	2 867	402
1987	4 175	127	66	468	12	9 467	5 392	285	1 429	2 646	438
1988	3 972	125	91	421	11	9 379	5 096	260	1 821	2 462	382
1989	3 389	112	98	350	11	8 648	5 237	292	1 720	1 691	205
1990	3 441	109	95	372	20	8 831	5 349	201	1 556	1 926	325
1991	3 467	110	137	293	28	8 874	5 411	232	2 016	1 447	247
1992	3 511	110	189	263	43	9 851	5 769	268	2 557	1 525	248
1993	3 421	119	245	248	48	9 435	5 055	234	2 944	1 436	274
1994	3 275	122	221	259	57	8 711	4 424	205	2 661	1 626	306
1995	3 248	133	173	289	73	7 755	3 910	169	2 273	1 572	298
1996	3 197	149	132	300	94	6 594	3 254	172	1 703	1 637	279
1997	2 974	144	119	295	116	6 201	2 937	134	1 671	1 593	205
1998	2 809	140	96	292	130	5 803	2 982	120	1 318	1 503	198
1999	2 743	126	102	354	138	5 838	2 858	113	1 391	1 589	145
2000	2 855	144	121	376	173	6 561	3 312	122	1 581	1 668	220
2001	3 135	159	149	457	248	6 832	3 248	184	1 698	1 886	278
2002	3 433	204	190	478	293	7 451	3 452	106	2 156	1 843	219
2003	3 578	205	198	492	291	7 654	3 520	123	2 223	1 911	211
2004	3 577	206	81	473	284	6 575	3 863	129	867	1 845	189
2005	3 888	242	179	519	282	7 552	3 779	95	1 843	1 930	178
2006	3 778	246	189	463	306	7 292	3 496	72	2 098	1 698	155
2007	3 551	244	134	506	307	7 303	3 568	57	1 856	1 879	177
2008	3 526	232	121	559	325	7 321	3 539	88	1 852	1 930	224
2009	3 492	246	83	569	370	7 059	3 469	104	1 627	1 963	180
2010	3 291	246	57	599	394	6 545	3 244	83	1 303	1 998	186
2011	3 262	234	53	598	444	6 436	3 097	80	1 277	2 062	200
2012	3 236	224	49	626	470	6 066	2 744	65	1 135	2 187	215
2013	3 175	242	48	578	464	5 809	2 640	54	1 179	1 990	187
2014	3 097	239	52	619	483	5 749	2 525	52	1 244	1 980	198
2015	3 086	231	52	597	477	5 671	2 453	42	1 203	2 015	206
2016	3 120	229	57	585	537	5 732	2 439	37	1 344	1 949	200
2017	3 035	230	55	597	540	5 401	2 234	44	1 251	1 916	190
2018	2 910	218	59	547	482	5 546	2 325	42	1 321	1 900	164
2019	2 952	228	66	639	499	5 934	2 302	40	1 472	2 160	206
2020	2 800	233	63	632	475	5 278	1 797	27	1 221	2 260	231

Taulukko 24. jatkuu seuraavalla sivulla.

Taulukko 24. (jatkuu) Vangit ja vankilat 1981–2020

Vuosi	Rangaistuslaitoksista vapautuneet	Vankiloita 31.12.	Vankipaikkoja käytössä	
			Kaikissa rangaistuslaitoksissa	Suljetuissa laitoksissa (%)
1981	10 197	18	4 618	73
1982	10 200	18	4 665	73
1983	10 183	19	4 629	73
1984	9 884	18	4 695	74
1985	9 516	18	4 693	74
1986	9 240	18	4 738	72
1987	9 744	19	4 716	75
1988	9 707	21	4 700	75
1989	9 272	21	4 739	75
1990	8 561	21	4 214	73
1991	9 183	22	4 210	71
1992	9 755	23	4 220	72
1993	9 593	24	4 286	73
1994	8 984	25	4 102	72
1995	7 661	24	4 095	69
1996	7 028	24	3 907	71
1997	6 314	24	3 827	71
1998	5 883	23	3 508	71
1999	5 972	23	3 494	71
2000	6 272	22	3 357	71
2001	6 516	22	3 399	71
2002	7 245	22	3 437	72
2003	7 511	21	3 286	76
2004	6 322	21	3 479	72
2005	7 063	21	3 460	73
2006	7 672	26	3 607	71
2007	7 352	26	3 540	71
2008	7 196	26	3 517	72
2009	7 246	26	3 298	70
2010	6 506	28	3 113	67
2011	6 358	27	3 092	67
2012	6 073	26	3 089	71
2013	5 851	26	3 089	70
2014	5 700	26	3 083	69
2015	5 573	26	3 007	70
2016	5 531	26	2 959	67
2017	5 576	26	2 922	66
2018	5 531	26	2 975	67
2019	5 807	26	2 878	68
2020	5 402	26	2 997	68

Taulukko 25. Vuosina 2006–2015 vapautuneiden vankeusvankien uusiminen (%) viiden vuoden seuranta-aikana sukupuolen, iän ja vankeuskertaisuuden mukaan

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Sukupuoli	Yhteensä	64	64	61	58	59	61	58	58	57	58
	mies	65	65	62	58	60	61	59	59	58	60
	nainen	56	50	48	48	50	51	46	46	44	44
Ikä vapautuessa	15<21	80	82	80	81	78	87	74	75	91	79
	21<30	72	73	72	67	70	68	67	70	66	66
	30<40	67	67	64	61	65	65	60	62	59	63
	40<50	59	56	53	51	50	55	51	50	51	52
	50-	44	40	40	37	35	39	38	34	35	39
Vankeuskertaisuus	1	49	47	45	39	41	41	36	38	36	37
	2	63	63	60	57	60	59	57	60	55	56
	3-5	72	68	69	64	66	68	69	68	65	66
	6-	78	79	75	75	73	75	74	73	75	78
Yhteensä N		4 558	4 310	4 162	4 243	3 915	3 659	3 456	3 304	3 098	3 035

Taulukko 26. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden päivittäiset keskimäärät vuosina 2011–2020*

Vuosi	Ehdolliseen vankeuteen tuomitun valvonta, nuoret	Ehdolliseen vankeuteen tuomitun valvonta, aikuiset	Nuorisorangaistus	Yhdyskuntapalvelu	Ehdonalaiseen vapauteen päästetyn valvonta	Valvontarangaistus	Yhteensä
2011	1 178	-	14	1 490	1 177	-	3 859
2012	1 084	-	10	1 458	1 074	18	3 645
2013	908	-	7	1 344	1 036	29	3 324
2014	781	-	10	1 247	1 054	45	3 137
2015	786	-	9	1 217	1 033	48	3 093
2016	819	-	9	1 120	1 067	47	3 061
2017	727	-	7	1 096	1 093	45	2 967
2018	729	-	8	1 072	1 116	33	2 959
2019	726	-	9	1 154	1 116	26	3 031
2020	672	2	6	1 220	1 144	39	3 083

* Yhdyskuntaseuraamusta suorittavien keskimäärään tehtiin vuonna 2012 laskentatavan muutos: Aiemmin laskettiin täytäntöönpanojen lukumäärää, nyt tarkastellaan asiakkaiden määrää.

Taulukko 27. Yhdyskuntapalvelun täytäntöönpano vuosina 2011–2020

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Pyydettyjä yhdyskuntapalveluselvityksiä	5 624	5 357	4 589	4 296	4 037	3 858	3 850	4 057	3 872	4 190
Tehtyjä yhdyskuntapalveluselvityksiä*	3 929	4 089	3 610	3 451	3 136	2 990	3 067	3 095	2 912	3 184
Annettu myönteinen lausunto	3 358	3 414	3 124	2 985	2 744	2 602	2 600	2 574	2 436	2 679
Annettu myönteinen lausunto %	85	83	87	87	88	87	85	83	84	84
Täytäntöön pantaviksi tulleet yhdyskuntapalvelut	2 927	2 741	2 523	2 359	2 329	2 037	1 938	2 009	1 930	1 752
Alkaneet yhdyskuntapalvelut	2 751	2 704	2 366	2 204	2 136	1 914	1 792	1 741	1 821	1 488
Loppuun suoritetut yhdyskuntapalvelut	2 330	2 296	2 086	1 908	1 832	1 643	1 489	1 436	1 445	1 166
Päättyneet yhdyskuntapalvelut**	2 761	2 827	2 507	2 354	2 210	2 062	1 849	1 828	1 774	1 503
Alioikeuden päätöksellä muunnettu takaisin vankeudeksi	402	482	373	375	326	359	321	343	280	294
% päättyneistä	15	17	15	16	15	17	17	19	16	20
Vuoden aikana suoritettujen yhdyskuntapalvelutunnit	220 440	225 158	199 514	180 749	173 658	151 396	140 408	136 865	143 786	118 345
Yhdyskuntapalvelua suorittavat asiakkaat 31.12.	1 441	1 302	1 217	1 157	1 127	1 021	1 015	1 039	1 128	1 175
Yhdyskuntapalveluasiakkaita keskimäärin päivittäin	1 490	1 458	1 344	1 247	1 217	1 120	1 096	1 072	1 154	1 220

*Ei sisällä tapauksia, joissa lausuntoa ei ole voitu laatia

**Päättyneet yhdyskuntapalvelut sisältää loppuun suoritetut, muunnetut, kuolleet ja muut (tuomioistuimien on katsonut rangaistuksen loppuun suoritetuksi)

Taulukko 28. Ehdonalaiseen vapauteen päästetyn valvonta vuosina 2011–2020

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Uusia valvontoja vuoden aikana	768	739	757	752	733	762	750	785	817	774
Valvontoja vuoden aikana yhteensä	2 003	1 860	1 791	1 688	1 710	1 558	1 588	1 761	1 796	1 796
Valvonta lakkautettu	100	100	103	110	122	119	117	97	124	92
Koeaika päättynyt	693	658	594	578	597	583	591	635	653	636
Valvonnassa 31.12.	1 121	1 034	1 035	1 042	1 023	1 043	1 097	1 108	1 114	1 136
Valvottavia keskimäärin päivässä	1 177	1 074	1 036	1 054	1 033	1 067	1 093	1 116	1 116	1 144

Taulukko 29. Ehdolliseen vankeuteen tuomitun valvonta (nuoret) vuosina 2011–2020

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Uudet valvonnat	751	901	757	743	772	707	665	700	626	677
Valvonnassa vuoden aikana yhteensä	1 940	2 279	1 775	1 493	1 452	1 241	1 133	1 302	1 266	1 259
Valvonta lakkautettu	47	40	22	24	23	27	26	21	14	7
Valvonta-aika päättynyt	1	376	764	704	624	699	647	532	605	591
Koeaika päättynyt	594	560	135	68	40	23	23	26	23	16
Valvonnassa 31.12	1 378	1 018	829	757	795	762	715	743	687	708
Valvottavia keskimäärin päivässä	1 178	1 084	908	781	786	819	727	729	726	672

Taulukko 30. Ehdolliseen vankeuteen tuomitun valvonta (aikuiset) vuonna 2020*

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Uudet valvonnat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
Valvonnassa vuoden aikana yhteensä	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
Valvonta lakkautettu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Valvonta-aika päättynyt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Koeaika päättynyt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Valvonnassa 31.12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
Valvottavia keskimäärin päivässä	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2

*21 vuotta täyttäneiden rikoksentehtäjäiden tuomitseminen valvontaan ehdollisen vankeuden tehosteeksi tuli mahdolliseksi vuoden 2020 alussa

Taulukko 31. Nuorisorangaistuksen täytäntöönpano vuosina 2011–2020

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Täytäntöön pantaviksi tulleet nuorisorangaistukset	15	10	6	10	8	6	5	11	7	7
Loppuun suoritetut nuorisorangaistukset	12	11	3	5	6	5	7	4	6	5
Alioikeuden päätöksellä muunnettu takaisin vankeudeksi	2	2	2	1	1	0	0	0	1	1
Nuorisorangaistusta suorittavia keskimäärin päivässä	14	10	7	10	9	9	7	8	9	6

Taulukko 32. Valvontarangaistuksen täytäntöönpano vuosina 2012–2020

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Pyydettyjä valvontarangaistus-selvityksiä	1 288	949	825	828	704	654	700	735	620
Tehtyjä valvontarangaistus-selvityksiä*	890	603	578	573	538	465	497	538	464
Annettu myönteinen lausunto	339	320	328	340	328	299	297	325	271
Annettu myönteinen lausunto %	38	53	57	59	61	64	60	60	58
Täytäntöön pantaviksi tulleet valvontarangaistukset	198	223	272	270	261	246	207	197	188
Alkaneet valvontarangaistukset	143	196	229	247	240	237	183	162	180
Päättyneet valvontarangaistukset	110	162	201	221	241	224	177	157	164
Alioikeuden päätöksellä muunnettu takaisin vankeudeksi	9	23	42	21	33	26	25	23	20
% päättyneistä	8	14	21	10	14	12	14	15	12
Suoritettun ajan keskipituus (päiviä)	46	64	58	63	60	62	55	47	50
Toimeenpanossa 31.12.	16	16	44	51	34	32	26	22	37
Toimeenpanossa keskimäärin päivittäin.	18	29	45	48	47	45	33	26	39

* Ei sisällä tapauksia, joissa lausuntoa ei ole voitu laatia

Taulukko 33. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden päärikos päättyneissä seuraamuksissa vuosina 2015–2020 (%)

	2015						2016					
	ERN	EAV	YKP	NR	VALRA	Yht.	ERN	EAV	YKP	NR	VALRA	Yht.
Henkeen ja terveyteen kohdistuva	22	41	17	0	16	22	23	41	16	40	7	22
Huumeusainerikos	9	16	8	14	2	9	10	18	7	0	5	10
Liikennejuopumus	16	4	46	29	47	32	17	3	43	0	55	30
Liikenneirikos	5	1	2	14	2	3	4	1	4	0	2	3
Omaisuusrikos	38	28	20	43	11	24	38	28	22	60	12	26
Seksuaalirikos	3	8	3	0	0	4	4	7	4	0	0	4
Muu	7	2	4	0	22	5	6	3	4	0	20	5
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	691	742	2 210	7	221	3 871	763	734	2 062	5	241	3 805

	2017						2018					
	ERN	EAV	YKP	NR	VALRA	Yht.	ERN	EAV	YKP	NR	VALRA	Yht.
Henkeen ja terveyteen kohdistuva	18	40	16	14	13	21	24	34	16	25	14	22
Huumeusainerikos	12	20	10	0	3	12	13	17	8	0	5	11
Liikennejuopumus	16	2	43	14	50	29	17	5	44	0	54	31
Liikenneirikos	4	2	3	0	4	3	6	1	4	25	4	4
Omaisuusrikos	42	25	20	57	8	24	31	28	20	50	11	23
Seksuaalirikos	3	9	4	0	1	5	4	11	4	0	1	5
Muu	5	2	5	14	21	5	6	3	4	0	11	5
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	715	734	1 849	7	224	3 529	610	754	1 828	4	177	3 373

	2019						2020					
	ERN	EAV	YKP	NR	VALRA	Yht.	ERN*	EAV	YKP	NR	VALRA	Yht.
Henkeen ja terveyteen kohdistuva	21	34	14	14	14	20	19	33	12	17	11	18
Huumeusainerikos	17	19	9	14	7	13	20	22	12	17	4	16
Liikennejuopumus	16	5	42	0	56	29	13	2	43	0	57	28
Liikenneirikos	5	2	5	0	3	4	6	2	4	0	3	4
Omaisuusrikos	32	28	20	57	13	24	34	28	22	67	15	26
Seksuaalirikos	3	9	4	0	1	5	4	10	4	0	1	5
Muu	7	3	5	14	6	5	4	2	4	0	9	4
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	663	793	1 774	7	157	3 394	623	743	1 502	6	164	3 038

ERN = ehdolliseen vankeuteen tuomitun nuoren valvonta, EAV = ehdonalaisten vapauden valvonta, YKP = yhdyskuntapalvelu, NR = nuorisorangaistus, VALRA = valvontarangaistus.

* Sisältää myös aikuiset valvottavat (N=2).

**Taulukko 34. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden ikäjakauma seuraamuksittain
1. toukokuuta vuosina 2011–2020 (%)**

	15-17	18-20	21-24	25-29	30-39	40-49	50-	Yhteensä	N
Nuorisorangaistus									
2011	55	45	0	0	0	0	0	100	11
2012	45	55	0	0	0	0	0	100	11
2013	0	100	0	0	0	0	0	100	6
2014	60	40	0	0	0	0	0	100	10
2015	9	82	9	0	0	0	0	100	11
2016	11	78	11	0	0	0	0	100	9
2017	38	63	0	0	0	0	0	100	8
2018	22	67	11	0	0	0	0	100	9
2019	18	73	9	0	0	0	0	100	11
2020	14	86	0	0	0	0	0	100	7

Ehdolliseen vankeuteen tuomitun valvonta									
2011	9	58	34	0	0	0	0	100	1 042
2012	4	53	42	0	0	0	0	100	1 146
2013	3	34	62	1	0	0	0	100	950
2014	9	57	34	0	0	0	0	100	782
2015	7	57	35	1	0	0	0	100	800
2016	9	54	36	0	0	0	0	100	846
2017	9	52	39	0	0	0	0	100	748
2018	9	52	39	1	0	0	0	100	739
2019	7	53	40	0	0	0	0	100	754
2020 *	7	56	37	0	0	0	0	100	695

Ehdonalaiseen vapauteen päästetyn valvonta									
2011	0	4	15	14	30	21	16	100	1 210
2012	0	2	13	13	30	25	16	100	1 096
2013	0	3	12	13	32	24	16	100	1 035
2014	0	3	14	12	30	24	18	100	1 069
2015	0	4	14	13	30	22	17	100	1 067
2016	0	4	15	13	30	21	17	100	1 094
2017	0	4	14	14	30	19	19	100	1 095
2018	0	3	16	14	30	20	17	100	1 106
2019	0	4	16	15	29	19	16	100	1 111
2020	0	3	17	15	30	18	17	100	1 147

Taulukko 34 jatkuu seuraavalla sivulla.

**Taulukko 34. (jatkuu) Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden ikäjakauma seuraamuksittain
1. toukokuuta vuosina 2011–2020 (%)**

	15-17	18-20	21-24	25-29	30-39	40-49	50-	Yhteensä	N
Yhdyskuntapalvelu									
2011	0	4	12	20	30	19	15	100	1 537
2012	0	2	12	20	29	20	18	100	1 522
2013	0	2	13	17	30	20	19	100	1 390
2014	0	3	13	17	29	17	20	100	1 319
2015	0	3	15	15	29	21	19	100	1 229
2016	0	3	17	16	29	19	17	100	1 178
2017	0	2	13	19	28	18	19	100	1 121
2018	0	3	13	18	31	17	18	100	1 087
2019	0	3	10	18	31	20	18	100	1 203
2020	0	2	10	19	30	19	19	100	1 293

Valvontarangaistus									
2012	0	0	7	20	27	13	33	100	15
2013	0	7	24	13	31	11	13	100	45
2014	0	2	19	33	26	12	7	100	42
2015	0	13	25	17	21	10	15	100	48
2016	0	2	29	25	15	21	8	100	48
2017	0	5	11	20	25	18	20	100	44
2018	0	8	16	24	16	16	19	100	37
2019	0	3	12	9	39	27	9	100	33
2020	0	4	19	15	19	27	15	100	26

* Sisältää myös aikuiset valvottavat (N=2)

**Taulukko 35. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden sukupuolijakauma
1. toukokuuta vuosina 2011–2020**

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ehdolliseen vankeuteen tuomitun valvonta, nuoret										
Miehiä	916	995	826	671	716	737	652	649	664	609
Naisia	126	151	124	111	84	109	96	90	90	84
Yhteensä	1 042	1 146	950	782	800	846	748	739	754	693
Ehdolliseen vankeuteen tuomitun valvonta, aikuiset										
Miehiä	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Naisia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Yhteensä	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Nuorisorangaistus										
Miehiä	9	11	6	10	11	9	8	8	10	6
Naisia	3	0	0	0	0	0	0	1	1	1
Yhteensä	12	11	6	10	11	9	8	9	11	7
Yhdyskuntapalvelu										
Miehiä	1 362	1 346	1 210	1 179	1 081	1 017	969	950	1 063	1 147
Naisia	175	176	180	140	148	161	152	137	140	146
Yhteensä	1 537	1 522	1 390	1 319	1 229	1 178	1 121	1 087	1 203	1 293
Ehdonalaiseen vapauteen päästetyn valvonta										
Miehiä	1 108	1 009	953	982	961	1 001	1 007	1 007	1 011	1 045
Naisia	102	87	82	87	106	93	88	99	100	102
Yhteensä	1 210	1 096	1 035	1 069	1 067	1 094	1 095	1 106	1 111	1 147
Valvontarangaistus										
Miehiä	-	15	43	40	42	45	36	33	28	23
Naisia	-	0	2	2	6	3	4	4	5	3
Yhteensä	-	15	45	42	48	48	40	37	33	26
Yhdyskuntaseuraamukset yhteensä										
Miehiä	3 395	3 376	3 038	2 882	2 811	2 809	2 672	2 647	2 776	2 809
Naisia	406	414	388	340	344	366	340	331	336	359
Yhteensä	3 801	3 790	3 426	3 222	3 155	3 175	3 012	2 978	3 112	3 168
Naisia %	10,7	10,9	11,3	10,6	10,9	11,5	11,3	11,1	10,8	11,3

**Taulukko 36. Yhdyskuntapalvelua suorittavien sosioekonominen tausta
1. toukokuuta 2011–2020 (%)**

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Toimeentulo										
Opiskelija	5	5	5	6	6	7	8	6	6	7
Työssä	27	29	28	26	23	26	27	31	31	29
Työtön	57	54	56	56	58	57	56	54	53	54
Asevelvollinen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eläkeläinen	10	11	10	11	11	9	8	8	9	10
Muita	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	1 401	1 303	1 256	1 269	1 117	1 062	860	811	865	1 036

Asuntotilanne										
Vakinainen asunto	86	85	87	89	89	86	85	86	86	86
Asuntola	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
Tilapäinen asunto	9	10	8	6	6	8	10	9	9	9
Laitoksessa	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1
Asunnoton	3	4	4	3	3	4	4	3	4	4
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	1 405	1 312	1 147	1 274	1 121	1 069	866	816	866	1 035

* Mukaan ei ole laskettu asiakkaita, joilta kartoitustieto puuttuu

Taulukko 37. Ehdonalaiseen vapauteen päästettyjen valvottavien sosioekonominen tausta 1. toukokuuta vuosina 2011–2020 (%)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Toimeentulo										
Opiskelija	8	7	8	7	9	11	11	11	10	11
Työssä	21	21	22	23	24	25	23	24	26	26
Työtön	58	60	58	60	56	53	54	54	53	51
Asevelvollinen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eläkeläinen	13	12	11	10	10	10	11	11	9	10
Muita	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	1 141	1 011	953	988	983	1 000	985	1 012	991	1 047

Asuntotilanne										
Vakinainen asunto	68	70	70	72	74	77	77	77	74	77
Asuntola	3	2	2	2	2	2	2	1	1	1
Tilapäinen asunto	19	17	16	14	15	11	10	11	14	12
Laitoksessa	2	1	2	2	1	2	2	2	2	1
Asunnoton	8	9	9	10	8	8	10	9	10	9
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	1 156	1 027	966	1 021	1 002	1 006	1 007	1 016	992	1 057

*Mukaan ei ole laskettu asiakkaita, joilta kartoitustieto puuttuu.

Taulukko 38. Ehdolliseen vankeuteen tuomittujen valvottavien sosioekonominen tausta 1. toukokuuta vuosina 2011–2020 (%)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*
Toimeentulo										
Opiskelija	24	25	24	26	28	28	27	23	25	24
Työssä	15	15	13	13	12	12	12	13	15	13
Työtön	54	54	55	56	54	49	53	58	54	58
Asevelvollinen	1	1	1	0	1	1	0	0	1	0
Eläkeläinen	2	1	1	2	2	4	1	1	1	1
Muita	4	4	6	4	4	6	7	4	4	4
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N**	948	1 008	894	725	661	729	646	583	549	535

Asuntotilanne										
Vakinainen asunto	81	80	80	80	82	79	78	76	77	81
Asuntola	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
Tilapäinen asunto	8	8	7	7	7	7	8	8	8	6
Laitoksessa	4	6	6	5	4	7	8	7	6	5
Asunnoton	6	5	6	6	6	6	5	8	8	7
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N**	959	1 019	910	729	669	739	648	591	557	547

*Sisältää myös aikuiset valvottavat (n=2).

**Mukaan ei ole laskettu asiakkaita, joilta kartoitustieto puuttuu.

**Taulukko 39. Nuorisorangaistusta suorittavien asiakkaiden sosioekonominen tausta
1. toukokuuta vuosina 2011–2020 (%)**

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Toimeentulo										
Opiskelija	33	18	17	30	30	0	43	38	44	17
Työssä	17	0	0	0	0	11	0	0	0	17
Työtön	33	36	83	50	50	56	43	38	22	50
Asevelvollinen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eläkeläinen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17
Muita	17	45	0	20	20	33	14	25	33	0
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	12	11	6	10	10	9	7	8	9	6

Asuntotilanne										
Vakinainen asunto	58	75	50	50	80	44	25	56	60	67
Asuntola	0	0	0	0	0	0	13	0	0	0
Tilapäinen asunto	8	0	17	10	10	11	0	0	0	17
Laitoksessa	33	25	17	30	10	22	38	33	30	0
Asunnoton	0	0	17	10	0	22	25	11	10	17
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	12	11	6	10	10	9	8	9	10	6

*Mukaan ei ole laskettu asiakkaita, joilta kartoitustieto puuttuu.

**Taulukko 40. Valvontarangaistusta suorittavien sosioekonominen tausta
1. toukokuuta 2012–2020 (%)**

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Toimeentulo									
Opiskelija	20	5	12	15	13	2	5	15	15
Työssä	33	44	26	23	27	27	35	39	31
Työtön	20	42	36	42	50	52	49	33	38
Asevelvollinen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eläkeläinen	20	9	14	10	6	9	3	6	15
Muita	7	0	12	10	4	9	8	6	0
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	15	43	42	48	48	44	37	33	26

Asuntotilanne									
Vakinainen asunto	87	96	98	94	94	95	95	94	96
Asuntola	0	2	0	4	2	2	0	0	0
Tilapäinen asunto	7	0	0	0	2	2	5	3	4
Laitoksessa	7	2	2	2	2	0	0	3	0
Asunnoton	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	15	45	42	48	48	44	37	32	26

* Mukaan ei ole laskettu asiakkaita, joilta kartoitustieto puuttuu.

Taulukko 41. Ohjelmatoimintaan osallistuneet yhdyskuntaseuraamusasiakkaat vuosina 2016–2020 päättyneissä seuraamuksissa

Ehdonalaiseen vapautteen päästetyn valvonta	2016	2017	2018	2019	2020
Antiriippuvuudet	0	0	0	0	0
Liikenneturva-ohjelma	0	1	1	0	2
MOVE!	1	3	1	1	1
Ohjauspyörä	1	0	0	0	0
Suuttumuksen hallinta (ryhmä)	1	3	2	2	2
Suuttumuksen hallinta (yksilö)	4	5	4	3	2
Uusi Suunta	10	5	8	9	10
VINN	1	0	1	1	0
Viisi keskustelua muutoksesta	16	13	29	13	13
Päihdehuoltojakso	3	2	2	0	2
Yhteensä	37	32	48	29	32

Ehdolliseen vankeuteen tuomitun valvonta	2016	2017	2018	2019	2020
Antiriippuvuudet	0	1	0	1	0
Liikenneturva-ohjelma	4	3	2	1	4
MOVE!	1	1	0	0	0
Ohjauspyörä	0	0	0	0	0
Suuttumuksen hallinta (ryhmä)	0	1	2	0	2
Suuttumuksen hallinta (yksilö)	14	14	7	6	4
Uusi Suunta	4	4	2	2	4
VINN	0	1	1	0	0
Viisi keskustelua muutoksesta	19	38	51	37	31
Päihdehuolto-jakso	0	0	0	1	2
Yhteensä	42	63	65	48	47

Taulukko 41. jatkuu seuraavalla sivulla.

Taulukko 41. (jatkuu) Ohjelmatoimintaan osallistuneet yhdyskuntaseuraamusasiakkaat vuosina 2016–2020 päättyneissä seuraamuksissa

Yhdyskuntapalvelu	2016	2017	2018	2019	2020
Antiriippuvuudet	10	5	4	8	6
Liikenneturva-ohjelma	62	55	56	50	58
MOVE!	4	4	4	3	5
Ohjauspyörä	7	5	2	2	5
Suuttumuksen hallinta (ryhmä)	7	7	12	6	3
Suuttumuksen hallinta (yksilö)	20	24	7	11	5
Uusi Suunta	17	12	15	13	9
VINN	1	0	1	0	1
Viisi keskustelua muutoksesta	94	111	95	95	65
Päihdehuoltojakso	94	123	107	102	96
Yhteensä	316	346	303	290	253

Valvontarangaistus	2016	2017	2018	2019	2020
Antiriippuvuudet	0	1	0	0	0
Liikenneturva-ohjelma	5	7	5	3	3
MOVE!	1	0	0	0	0
Ohjauspyörä	0	2	1	0	0
Suuttumuksen hallinta (ryhmä)	0	0	1	0	0
Suuttumuksen hallinta (yksilö)	0	1	1	0	0
Uusi Suunta	0	0	0	0	0
VINN	0	0	0	0	0
Viisi keskustelua muutoksesta	5	5	4	1	3
Päihdehuoltojakso	1	0	0	0	0
Yhteensä	12	16	12	4	6

Taulukko 42. Sanktioiden ja toimenpiteiden käyttö yhdyskuntaseuraamuksissa vuosina 2016–2020

Yhdyskuntapalvelu	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Kirjallinen huomautus	1 047	968	944	795	594	591	567	553	640	542
Kirjallinen varoitus	-	-	-	-	277	372	387	350	350	270
Täytäntöönpanon keskeytys	588	602	540	606	493	427	510	499	501	384
- joista toimeenpanon aloittamiskieltoja	135	144	137	132	118	128	163	156	164	123
- joista toimeenpanon jatkamiskieltoja	16	23	7	9	16	7	9	5	3	7
Yhteensä	1 635	1 570	1 484	1 401	1 364	1 390	1 464	1 402	1 491	1 196

Valvontarangaistus	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Kirjallinen huomautus	-	-	-	-	17	40	41	35	28	19
Kirjallinen varoitus	-	33	46	55	32	41	38	21	23	26
Täytäntöönpanon keskeytys	-	44	77	69	59	75	57	49	59	50
- joista toimeenpanon aloittamiskieltoja	-	14	32	28	17	26	21	21	22	19
- joista toimeenpanon jatkamiskieltoja*	-	6	1	0	1	0	0	0	0	0
Yhteensä	-	77	123	124	108	156	136	105	110	95

Ehdolliseen vankeuteen tuomitun valvonta**	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Kirjallinen huomautus	3	37	62	32	57	50	51	44	48	43
Kirjallinen varoitus	-	8	18	8	18	29	23	23	18	13
Noutopyyntö poliisille	38	81	108	90	92	92	102	111	105	82
Ilmoitus syyttäjälle	-	3	11	10	7	5	9	12	10	6
Yhteensä	41	129	199	140	174	176	185	190	181	144

Nuorisorangaistus	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Kirjallinen huomautus	4	2	2	4	4	4	5	2	2	1
Kirjallinen varoitus	2	2	0	0	3	4	2	1	1	0
Noutopyyntö poliisille	2	4	0	4	2	0	0	2	0	0
Täytäntöönpanon keskeytys	4	4	4	3	4	2	1	6	0	0
- joista toimeenpanon aloittamiskieltoja	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0
- joista toimeenpanon jatkamiskieltoja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	12	12	6	11	13	10	8	11	3	1

Ehdonalaaiseen vapauteen päästetyn valvonta	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Kirjallinen huomautus	-	-	-	-	26	65	57	59	76	37
Kirjallinen varoitus	83	48	60	51	54	89	76	81	88	57
Noutopyyntö poliisille	70	51	69	64	66	92	105	104	125	83
Ilmoitus syyttäjälle	13	6	10	16	6	7	9	14	16	8
Yhteensä	166	105	139	131	152	253	247	258	305	185

*Vuoden 2019 luku on korjattu.

**Vuoden 2020 luku sisältää myös aikuisten valvottavien (N=7) sanktiot.

Rikosseuraamuslaitos
Keskushallintoyksikkö
Lintulahdenkatu 5, 00530 Helsinki

Puhelin 029 56 88500

kirjaamo.rise@om.fi

www.rikosseuraamus.fi

ISSN 2242-6957 (verkkójulkaisu)